

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, tammik. 23 - Wed. Jan. 23, 1991

FINNISH AMERICAN WEEKLY

87 vuosikerta Vol. LXXXVII No. 4

45 cents

Lentäjä miehistöineen valmistautumassa lentoon Saudi Arabiassa.

Mielenosoitukset kautta Yhdysvaltain ovat olleet yleisiä sodan syttymishetkestä lähtien. Kuva Valkoisen talon edustalla olevasta Lafayette puistosta.

Sota syttynyt

WASHINGTON - Tammikuun 15. päivän keskiyön H-hetkeä odotettiin jännittyneenä kautta maailman. Sota vai ei. Uusi päivä valkeni jännityksen ja odotuksen sen kun kasvaessa. Päivä hämärtyi illaksi ja sota oli syttynyt.

Presidentti Bush piti lupauksensa ja antoi US sotajoukoille määräyksen keskiviikkoiltana ryhtyä tulittamaan Irakia ja Kuwaitissa olevia irakilaisjoukkoja, koska Irakin presidentti Saddam Hussein oli kieltäytynyt poistamasta maassa olevia sotajoukkojaan.

Amerikkalaiset ovat seuranneet sotimista ja sodan etenemistä televisioittensa ja radioittensa välityksellä.

Tässä sodassa hallitus on päättänyt pitää ohjekset tiukasti omissa käsissään. Journalistit saavat vain pelkistettyä tietoa pommituksista ja niiden tuhoista. Sotajoukkojen ja lentäjien haastattelujen määrä on rajoitettu.

Televisiokatselijat ovat saaneet myös vääriä tietoja, koska useammin kuin kerran huhut on tulkittu totuuksina.

Seurauksena toimittajat ja uutispäälliköt ja sotilasviranomaiset ja hallituksen edustajat ovat tyytymättömiä sodan kuvaukseen maamme tiedotusvälineissä.

Journalistit väittävät, että lukijat ja katsojat eivät ole saaneet tarpeellista tietoa voidakseen päätellä sodan etenemisen. Heidän mukaansa kyseinen informaatio ei ole uhkana turvallisuustoimenpiteille.

Viranomaiset puolestaan väittävät, että journalisteihin ei tule luottaa, koska he joskus antavat vääriä tietoja.

Kumpikin osapuoli myöntää kaiken tämän johtuvan Viet-

jatkuu sivulla 4

This week in

pages 8-10

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

- Three vying for Suomi post
- End of an era in Finno-Soviet trade
- Roy Helander to speak on Finnish theater this Sunday
- The words - in Finnish - to 'Solidarity Forever!'

Sisäsivuilla:

- Jack Londonin Kuun laakson maisemissa sivu 2
- Floridan kuulumisia sivu 5
- Fitchburg ja ympäristö sivu 12
- Suomesta ja suomalaisista sivut 14 & 15

Lentoyhtiöille miljoonatappiot

CHICAGO - Maamme lentoyhtiöt tuottivat viime vuonna yhteensä kahden biljoonan dollarin suuret tappiot. Tulos oli kaksi kertaa huonompi kuin aiemmin arvioitiin ja kehnoin sen jälkeen, kun lentoliikenteen sääntöselitys kokonaan purettiin vuonna 1978. Tulosten voimakkaan heik-

kenemisen kaksi pääsyytä olivat Kuwaitin kriisin kasvatamat polttoainekustannukset ja yleisen taloustaantumman aiheuttama kysynnän heikentyminen.

Vuonna 1989 kymmenen suurta lentoyhtiötä maksoivat polttoaineesta 8.5 biljoonaa

jatkuu sivulla 6

Televisiosota

Sota syttyi. Eikä se syttynyt yksinomaan Persianlahdella, vaan myös kaikissa niissä amerikkalaiskodeissa, joissa valmistauduttiin katselemaan kello seitsemän iltauutisia. Siitä hetkestä lähtien sotaa on käyty meidän olohuoneissamme suorana lähetyksenä amerikkalaisten televisio-kanavien välityksellä.

Ensimmäinen televisiosotamme käytiin Vietnamin. Silloinen teknologia oli kuitenkin tämänpäiväistä tuntuvasti alkeellisempi ja sotaraportit saapuivat koteihimme nauhoitettuna televisiolähetyksinä 24 tuntia tapahtuman jälkeen.

Emme kiellä sitä, etteikö asiallinen raportointi Persianlahden tilanteesta olisi paikallaan, mutta rajansa kaikella. Keskiverto kansalaiselle ei tarvitse antaa yksityiskohtaista selontekoa kaikista sotajoukkojemme toimista. Pakostakin tulee miettineeksi, käymmekö sotaa vai onko kysymyksessä sittenkin vain jalkapallo- tai jokin muu urheilukilpailu.

Televisiota katsellessa tuntuu siltä, että Persianlahden sodan ohella televisiokanavat käyvät omaa erillistä tiedotussotaansa. Kilpaillaan siitä, kuka saa parhaimman haastateltavan tai kuka onnistuu etenemään eniten varsinaisilla taistelutareenoilla jne.

Televisokuvauksen uskotaan myötävaikuttaneen negatiiviseen asennoitumiseen Vietnamin sodassa. Siksi hallituksemme on päättänyt, että Persianlahdella käytävä sota tullaan näkemään "oikeassa valossa". Tiedotusvälineet ovat saaneet tarkat ohjeet puolustusvoimilta siitä, mitä saa ja mitä ei kuvata. Esimerkiksi haavoittuneita sotilaita saa kuvata ainoastaan Pentagonin edustajan läsnäollessa. Nyt käytävän sodan amerikkalaiset elävät hallituksen ehdoin.

Pelkäämme pahoin, että monet tämänpäivän amerikkalaiset ovat tottuneet näkemään niin paljon väkivaltaa televisiosarjoissa ja elokuvissa, että edes todellisen sodan kuvaus ei heitä järkytä. Enää ei ehkä eroteta todellisuutta mielikuvituksellisuudesta.

Kuun Laakso

Piskuisessa Glen Ellenin kylässä Jack Londonin nimi ja kuva elävät kapakan ja kirjakaupan tunnuksissa. Kirjakauppa on kiinni, mutta kirjeluukun yläpuolella on kyltti: Jos ostat jotain kaupan ollessa kiinni, pudota maksu luukusta. Hyllyissä myymälän ulkopuolella ei ole tarjolla yhtään Londonin kirjaa.

Amerikkalainen legenda, kirjailija Jack London eli 41 elinvuotensa aikana ainakin

kahden ikänsä edestä. Proletaarikirjailijan elämään mahtuu matkoja kaikkiin ilmansuuntiin, elannon hankkimista pikkupojasta alkaen niin laivan ruorissa, lapion varressa hiilikellarissa, Alaskan kultakentillä, kerjäläisenä keittiöiden ovilla kuin sotakirjeenvaihtajana tai ennen muuta kirjailijana, jonka kertomukset aluksi palasivat kerta toisensa jälkeen bumerangina kirjailijan keittiön pöydän ainoaksi särpimeksi.

Kirjailijoita kuvaavat suosituimmat kliseet lienee yhdis-

tetty kaikki Londoniin: seikkailija, kirjallisuuden tienraivaaja, kovanyrkkinen hurja juomari, elämänsä surutta tuhmaava individualisti ja palvasieluinen sosialisti. Londonin julkinen hahmo oli yhtä monivärinen kuin hänen kirjojensa sankarit.

Jack London taisteli tiensä tehdassaleista ja osterinsukelluksesta aikansa parhaiten ansaitseväksi ja suosituimmaksi kertomuskirjailijaksi. Hän kirjoitti intohimoisesti ja monipuolisesti elämän ja kuoleman suurista kysymyksistä, elosapöytätaistelun arvokkuudesta ja oman arvon silyttämisestä. Nämä ainekset hän kutoi seikkailuihin, joiden perustana olivat omakohtaiset kokemukset.

Kun täysikuu nousi, peittyi laakso valoisaan utuuun...

Seikkailuistaan London jatkaa seuraavalla sivulla

Nimipäivät

Tammikuun 30 p., Irja
Tammikuun 31 p., Alli
Helmikuun 1 p., Riitta
Helmikuun 2 p., Aamu
Helmikuun 3 p., Valo
Helmikuun 4 p., Armi
Helmikuun 5 p., Oivi

RAIVAAJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE: (508) 343-3822
FAX: (508) 345-1007

SUBSCRIPTION RATES:
USA: 12 mo. - \$20.00; 6 mo. - \$13.00; 3 mo. - \$9.00
OUTSIDE USA: 12 mo. \$24.00; 6 mo. - \$17.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1991: **Yhteensä \$170.00**

Fanny Helanderin 100-vuotissyntymäpäivän kunniaksi
J. Paul ja Vieno Heikkilä, Sudbury, MA
Dennis ja Barbara Pendergast, Reading, MA
Paul D. Heikkilä, New York City, NY

Yht. \$20.00

Hyvän ystävän **Lyyli M. Laken** muistolle
(k. tammik. 10, 1991 tyttärensä kotona Center Harbor, NH)
Helen M. Heimo, Lake Worth, FL \$10.00

Vanhempiensa **Helmi** ja **Sylvester Rinnan** kuolemien
50-vuotispäivien muistolle. Äiti kuoli tammik. 21, 1941, isä
toukok. 28, 1941.
Martha ja Wäinö J. Kirkman, So. Royalston, MA ... \$25.00

Jorma & Frances Wuorinen, Lantana, FL \$10.00
Olli Turpeinen, Newport, NH \$10.00

Kiitos lahjoittajille!

KUUN...

jatkoa edellisluvulta

lasi aina kotiin, Kaliforniaan. Lyhyitä taukoja lukuun ottamatta hän eli lapsuutensa, nuoruutensa ja osan aikuisvuosiensa Oaklandissa, San Franciscosta lähtien itäpuolelta. Kun kynä oli jo alkanut tuottaa paljon enemmän kuin päivittäisen leivän, Jack London ankkuroitui Glen Ellenin kylään, puolentoista tunnin ajomatkan päähän San Franciscosta pohjoiseen, Sonoma laakson koillisosaan.

Glen Ellenin London löysi tulevan toisen vaimonsa tädin kautta, joka miehineen asui kylässä. Ensin kylään lomalle tuli ensimmäinen vaimo kahden tyttären kanssa.

Sittemmin vuonna 1901 London pakeni Glen Ellenin avioeronsa aiheuttamaa julkista kohua. Hän teki ratsastusretkiä tulevan vaimonsa Charmianin kanssa punapuu- ja mäntymetsäkoissa pitkin polkuja, joiden varsilla kukkivat viininpunaiset manzanitat ja mandronopuut.

Ilma oli kirkas, elähdyttävä ja tulvillaan tuoksua ja kun täysikuu nousi, peittyi laakso valoisaan utuun. "Nyt ymmärrän, miksi intiaanit antoivat tälle paikalle nimen Kuun laakso", sanoi Jack.

Kerran ratsastusretkellään London joutui sattumalta Hill Ranchille, joka kohoaa Sonoma Laaksosta vuoren rinteelle. "Siellä on suuria punapuita, joista muutamit ovat kymmenentuhannen vuoden vanhoja. Siellä on tuhansittain mäntyjä, tammia, manzanitoja ja mandroneja. Siellä on syviä rotkoja, puroja ja lähteitä. Kauniimpaa ei voi löytää koko Yhdysvalloista," kuvaili Jack.

London osti tilan ja laajensi sitä vähitellen. "Pidin noista kukkuloista tilan päärakenuksen yläpuolella. Ne olivat niin kauniita kuten näette - ja minä halusin kauneutta. Niinpä laajensin tilaa harjun laelle sen yli. Ostin kauneutta ja olin hetken tyytyväinen kauneuteen. Se miellyttää minua enemmän kuin mikään muu, mutta olen alkanut tehdä tilasta ensiluokkaista, luon perustaa kannattavalle tuotannolle täällä. Kaiken minkä rakennan teen ajatellen tulevaisuutta", kuvaili London suunnitelmiaan.

Alun pitäen yksi farmiin liitettyistä pikkutiloista oli viinitila. Siellä oli useita pääasiassa viinintuotantoon käytettyjä rakennuksia. Päärakennusta Majaa London laajensi rakentamalla itselleen mm. työhuoneen, jossa monet hänen myöhemmät kertomuk-

sensa ja romaaninsa on kirjoitettu.

Aamutuuli nostaa ilmaan eukalyptuksen tuoksun...

Londonit elivät Glen Ellenissä vuodesta 1905 vuoteen 1916. Hyvin pian Londonin toimintatarmoon suuntautui täystehoisesti tilan kehittämiseen. Yhtä suurella vimalla kuin London raivasi, rakensi ja istutti, on luonto lähes 80 vuodessa niellyt suuren osan hänen kätensä jäljistä.

Kun tilaa lähestyy, nostaa lämmin aamutuuli ilmaan eukalyptuksen tuoksun. London istutti tilalle 150,000 eukalyptuksen tainta. Ruohokentän laidassa kohoaa edelleen pieni metsä muistona Londonin urakasta. London uskoi että puita voitaisiin käyttää teollisuuden raaka-aineena, mutta eukalyptus osoittautui pelkäksi polttopuuksi.

London kuvasi tilaa vararikkoiseksi, maa oli päässyt köyhtymään ja hän laski, että ainakin kahdeksantoista viljelijää oli tehnyt vararikon vanhanaikaisen ja ymmärtämättömän tilanhoidon takia.

Hän opiskeli maanviljelyä ja hankki tietoja Kalifornian yliopiston maataloustiedekunnasta. Hän kylvi pelloille rehuvikkeriä ja hernettä ja kasvatti punajuuria ja porkkanoita, ohraa, heinää ja alfaalfaa. Hän jalosti hevosia ja kiersi karjanäyttelyissä etsimässä sopivia hiehoja ja sonneja, siikoja ja vuohia ja alkoi myydä jalostamaansa karjaa sopuhintaan lähiseudun viljelijöille.

Kun kulkee ohi tilan raunioiden ja jatkaa kaksi kilometriä kohti lounasta, aluksi Graham puron suuntaisesti kulkevaa polkua ja sitten kohti honkaniittyä, osuu pian Londonin patoamalle järvelle. Sen rannalla oleva kylpyrakennus oli Londonin ja hänen monien vieraidensa lempipaikka. Korkealle kurottavat, tuhatvuotiset punapuut ovat samoja, jotka jakoivat maiseman jo sekä Londonin että ensimmäisten siirtolaisten ja näitä ennen seudulla hallinneen intiaanienkin kanssa.

Vain lintujen liverry metssä risteilevien polkujen varsilla rikkoo kuumuutta ounastelevan alkukesän päivän rauhan. Ajatuksissa on helppo lipsahtaa sadan vuoden taakse, aamuun, jolloin London miellyttääkseen erityisen kiinnostavaa vierastaan, on

poikennut tavastaan kirjoittaa joka aamu tuhat sanaa ennen seuravelvoitteille antautumista.

Pukeutuneena valkoiseen - paitaan, takkiin, leveään kravattiin ja ratsastushuosiin, jalassaan kiiltävät mustat ratsastussappaat näen Londonin ratsastavan seurueen etummaisena polun mutkan takaa. "Nämä ovat minun parhaat hevoseni", hän sanoo puolittain kääntyneenä takanaan ratsastavien puoleen. "Jolleivät ne saa säännöllistä liikuntaa, ne käyvät hurjiksi." Väistyn polulta syrjään ja leivoset pyrähtelevät lentoon hevosten edessä.

Jänis loikkii verkkaisesti tien poikki ja pieni tomupilvi ilmaisee, mistä se äsken kulki. Seuraavassa käänteessä, joka avaa metsän niitylle, pyrähtää sininärihi ja kymmenkunta peltopyytä lentoon aivan seurueen hevosten edessä. Raivatus alueen heinä ulottuu vyötäisiin.

Jälleen lehtikatos päästää vain niukalti auringon valoa kaikkialla ympärillä kasvaville monenlaisille sananjaloille. Pienet neidonhiussananjalat

jakavat metsän puolitoistametrinen kuolleenkourien kanssa. Metsän rajasta alkaa yllättävän varhain auringon polttaman okraksi muuttunut rinne kohti laaksoa.

Hämärästä punapuumetsästä kulku etenee tammi- ja mandropuumetsään, jossa on paras varoa hipaisemasta vahingossa myrkyttämää. Ennen kuin äänet katoavat kuulumattomiin kuulen Londonin sanovan seuralaisilleen: "Ihminen ei ole luotu elämään kaupungeissa."

Susitalo

Jos tilan raunioilta valitsee kaakkoon vievän polun, tulee puolentoista kilometrin kävelyn jälkeen Susitalon raunioille. Reitti mutkittelee läpi tiheän sekametsän, jossa tammet, mansikkapensaikat, Kalifornian kastanjat, Pohjois-Amerikan kuuset ja manzanitat kurottavat yli polun. Valko- ja sinilemmikit, leinikit, koirankielet ja unikat ovat jo kukassa puiden välisillä niityillä.

Äkkiä, keskellä vanhaa punapuumetsikköä seisomme Jack Londonin haaveen edes-

sä. Valtava talon luonnonkivistä koottu runko paljastaa, millainen talosta piti tulla. Sen rakentamiseen käytettiin huolellisesti valikoituja luonnonmateriaaleja, laavakiveä, ulkoseiniin kuorimattomia punapuita ja sisäpintoja punapuu- ja -panelointia. Espanjalaistyylinen katto oli punainen, seinien väriin sopiva.

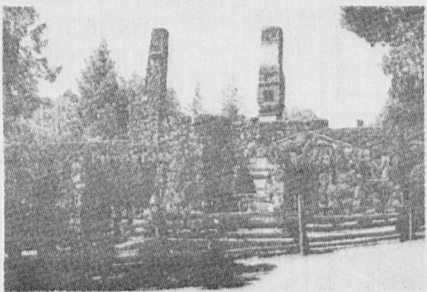
Keskellä taloa oli uima-allas, sisällä kirjaston yläpuolella, muista huoneista täysin eristetty kirjailijan työhuone. Tulelta suojattuun kellariin piti taltioida Londonin käsikirjoitukset ja vanhat muistiinpanot.

Kahden kerroksen korkuisen olohuoneen keskiosassa olevan takan savupiippu seisoo keskellä rauniota. Olohuoneesta mentiin Charmianin flyygeliille varattuun tilaan ja ruokailuhuoneeseen oli istumapaikka viidellekymmenelle vierasle.

Koko rakennus oli suunniteltu kestämään maanjäristykset. Mutta tulta rakennus ei kestänyt, vaikka London oli kertonut tekevänsä siitä niin vahvan että se ei koskaan pala. Londonien piti muuttaa siihen seuraavana aamuna valmistumisesta. Jack uskoi, että joku sytytti palon tahallaan. Hän ei rakentanut Susitaloa koskaan uudestaan.

Londonin kodin esineet löytyvät kirjailijan kuoleman jälkeen rakennetusta Onnellisten seinien talosta. Vitriinistä löytyy myös vieraille lähetetty painettu ohje, kuinka tullaan Glen Ellenin, josta isäntä itse sovitettiin aikaan noutaa vieransa hevoskärryillä. Lisäksi

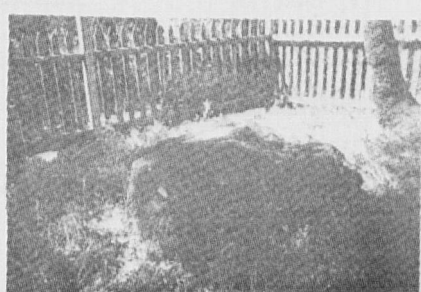
jatkuu sivulla 4

Susitalon rauniot kohoavat aavemaisena aukiolla keskellä punapuumetsikköä. Tulipalon tuhattua juuri valmistuneen talon ei London koskaan rakentanut sitä uudestaan.

Londonille nimetyssä kirjakaupassa pudotetaan maksu postiluukusta kun kauppa on kiinni.

Jack Londonin hauta: "Kas tuossa kivi, jonka rakentajat hylkäsivät."

Juuret Suomessa 1992, tapahtumien sarja kasvaa

Juuret Suomessa 1992 -projektin lista ulkosuomalaisille tarkoitetuista tapahtumista on jo lähes painovalmis. Projektin on Suomi-Seuran, Matkailun edistämiskeskuksen ja Finnairin alulle panema hanke.

Tässä muutamia poimintoja listalta:

Suomen Punaisen Ristin (SPR) ystävätoiminta on tarkoitettu kaikille niille, jotka haluavat jutella suomalaisten kanssa, mutta joilla ei enää ole sukua tai tuttavuuksia Suomessa. Ystävätoimintaa on koko vuoden ajan ja se kattaa koko maan.

Monet kaupungit ja kunnat antavat rajoitetun määrän ilmaislippuja kunnissaan järjestettäviin maksullisiin tapahtumiin. Tällaisia ovat mm. Hyrynsalmi, Hamina, Ikaalinen, Kaarina, Kouvola, Lieksa, Loviisa, Maksamaa, Nokia, Parainen, Petäjävesi, Raahe, Rovaniemi, Salo, Tammisaari ja Tornio.

Myös muutamat muut kunnat jakavat ilmaisia lippuja ja monet tapahtumien järjestäjät antavat ulkosuomalaisille joko vapaalippuja tai alennusta sisäänpääsylimpiä, tarjoaapa joku jopa ilmaisen ruuankin. Suuri osa tapahtumista on kuitenkin maksuttomia.

Useat kunnat järjestävät myös tervetulojuhla ulkosuomalaisille. Lisäksi moniin tapahtumiin luodaan ulkosuomalaisille omia teemoja ja tapaamispisteitä.

Lumisista tapahtumista Finlandia-hiihto Hämeenlinnasta Lahteen (75 km) ja Lumiveistoskilpailu Rovaniemellä toivotavat ulkosuomalaiset tervetulleiksi. Lahden kaupunki on luvannut lainata suksia, sauvoja ja monoja ilmaiseksi ulkosuomalaisille.

Ulkosuomalaisesiintyjä varmasti kiinnostaa jokin seuraavista kilpailuista, joihin he voivat osallistua:

Lyhytelokuvapäivät Tampereella
Kansainväliset sarjakuvapäivät Kemissä
Kansanmusiikin ulkosuomalaiskisan Mäntsälässä
Tangomarkkinat Seinäjoella
Tapio Rautavaara -laulelmakilpailu Nokialla
Pesäpalloilun ulkosuomalaismestaruuskilpailu
Golfin ulkosuomalaisturnaus

Myös seuraavanlaisia esiintyjä kaivataan Suomeen vuodeksi 1992: soittokuntia, kamariyhtyeitä, pelimanneja, kansantanssiryhmiä, kuoroja, harmonikkataiteilijoita, laulajia, tanssijoita, vaski- tai puhallinsoitintaiteilijoita, jazz-soittajia.

Lisäksi ohjelmistossa on kymmeniä kirkollisia tapahtumia, mm. pappien ekumeeninen kokous, ja erilaisia leirejä kaiken

ikäisille. Rippikoululeirithän ovat olleet yksi osa suomalaisuudesta ja niitä järjestetään useilla paikkakunnilla.

Koulutusta on luvassa myös kymmenillä ulkosuomalaisille tarkoitetuilla kursseilla. Osa kursseista on leirimuotoisia ja osassa on opiskelijamajoitus, osassa taas majoituksesta on huolehdittava itse.

Paluumuuttajille järjestetään monilla paikkakunnilla seminaareja, joissa saa tietoa kuntien tarjoamista mahdollisuuksista ja sosiaalisista eduista (terveyspalveluista, kouluista yms.)

Juuret Suomessa 1992 -pääjula on elokuun 1.-2. päivänä 1992. Juhlan järjestää Suomi-Seura. Juhlasta tulee ulkosuomalaisesiintyjien foorumi, jossa on monien eri alojen taiteilijoita.

Lisäksi pääjuhlassa on Siirtolaisuusinstituutin ja Suomen Sukututkimusseuran yhteiset tiedostot, joista voi kysellä omia sukujuuriaan ja sukulaistensa vaiheista. Sinne on tarkoitus kerätä myös eri ministeriöiden edustajia kertomaan ulkosuomalaisille antamista palveluista.

Jo nyt juhlaan on luvannut tulla lähes kaksituhatta ruotsalaista, joten muidenkin maiden yleisöä toivotaan. Kaikki joukolla mukaan!

Lisätietoja kaikista edellämainituista saa tapahtumakalenterista tai suoraan tilaisuuden järjestäjältä.

Tapahtumakalenteri painetaan helmi-maaliskuussa ja se ilmestyy myös englanniksi ja ruotsiksi. Sitä jaetaan ulkosuomalaisten suurissa juhlissa, esimerkiksi FinnFestissä Yhdysvalloissa, Kanadan suurjuhlissa, Saksan Finntreffissä ja -mikäli painotyöt valmistuvat ajoissa - myös Australian Suomi-päivillä. Lisäksi sitä on Matkailun edistämiskeskuksen ja Finnairin toimistoissa sekä Suomen edustustoissa.

Tapahtumakalenteria ja tietoja projektista saa myös osoitteesta: Juuret Suomessa 1992, c/o Suomi-Seura, Mariankatu 8, 00170 Helsinki, Finland.

Hyvän uuden vuoden toivotuksin

Paula Selenius
projektipäällikkö

KUUN...
jatkoa sivulta 3

London neuvoi vieraitaan talon tavoille ilmoittamalla kirjallisesti, että aamiainen on katettu vieraille ruokasaliin.

Isäntäväkeä ei saa häiritä aamupäivällä. Vieraiden käyttöön on varattu hevoset ja kärryt aamupäiväksi. Niille, jotka haluavat tehdä töitä, on järjestetty sitä varten tilat. Isäntäväki toivoo vieraiden nauttivan kanssaan päivällistä ja viihdyttää mielellään vieraitaan iltapäivän siit eteenpäin...

Londonin tapa työskennellä oli varsin perinpohjainen, päivittäin tuhat sanaa tekstiä, jota ei tarvinnut kirjoittaa uudelleen. Hän oli intohimoinen lukija, joka aloitti vaikeasokoisesta tieteellisestä kirjallisuudesta. Väsyttään sen lukemiseen hän siirtyi astetta helpompaan ja lopuksi salli itsensä lukea kevyttä romaanitekstiä.

Londonin makuuhuoneen vuoteen ympärillä ovat lukuisat kirjat, kirjoitustarvikkeet ja työskentelyvalaisin kaikki käden ulottuvilla.

Mihin London sitten ryhtyi, hän pani itsensä täydellisesti peliin. Monet hänen yrityksiään päätyivät katastrofeihin. Tämä ehkä kaikkien aikojen parhaiten ansainnut amerikkalaiskirjailija oli ikuisissa rahavaikeuksissa, koska ei voinut olla auttamatta omaisia, ystäviä ja satoja muita.

Nelikymmenvuotiaana hän oli väsynyt, kyllästynyt kirjoittamiseen ja pelkäsi mielen-terveytensä murtuvan moninaisten paineiden alla. Marraskuussa 1916 Jack London löydettiin tajuttomana vuoteestaan. Hän kuoli samana iltana.

Vaimo vaati, että kuolinsyyksi kirjataan virtsamyrkytys, mutta kaksi tyhjää morfiinisulfaattiputkea lattialla ja paperilapulla laskelma siitä miten paljon kuolettavaan annokseen tarvittaisiin kertoivat, että hän oli tehnyt itsemurhan.

Ruumis poltettiin seuraavana yönä. London oli kerran sanonut ratsastusretkellä sisarelleen Elizalle: "Kun kuolen, tahdon että hautaata tuhkan tälle kukkulalle ensimmäisten uudisasukkaiden lasten hautojen viereen." Manzanipuut suojelevat kiveä polttavan auringon säteililtä. Hautaa koristaa laavakiven järkäle: "Kas tuossa kivi, jonka rakentajat hylkäsivät."

Teksti ja kuvat:
Marjut Helminen
(Me)

Kansallisseura Imatran vuosikokous

Imatra Haalilla
740 - 40th St.
BROOKLYN, NY 11232

Sunnuntaina, helmik. 10. p:nä klo 2 ip.

Kaikkia jäseniä kutsutaan saapumaan paikalle

Nestor Raikonen, jäsensihteeri

**The Robert H.
Auchmoody Funeral Homes**
Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn. Central Village
Tel. 774-3284 Tel. 564-2147

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS
5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220
In continuous service to the community since 1849

Salakuljetus- ketju paljastettu

Suomen tulli on paljastanut salakuljetusketjun, joka on käyttänyt tarkoituksiinsa Moskovan-junaa.

Neuvostoliittolainen mies, joka on työskennellyt postivaunussa, on tunnustanut tuoneensa Suomeen laittomia vodkapulloja noin sata kertaa. Pullot mies on myynyt VR:n henkilökunnalle.

Asiaan syyllistyneille on luettu syyte Lappeenrannan raastuvanoikeudessa.

Suomen Pääkonsulinvirasto

380 Madison Avenue
24th floor
New York, NY 10017
Puh. 212-573-6007
Telefax 212-573-6310
Telex 14-9515

Vientikeskus

Toimii samassa osoitteessa
Puh. 212-808-9721
Telefax 212-370-2863
Telex 212-370-2863

SOTA...
jatkoa etusivulta

namin sodasta.

Journalistit eivät luota hallituksen lausuntoihin. Sotilasviranomaisia varsinkin pidetään epäluotettavina, koska Vietnamin sodan aikana he usein maalasivat totuutta ruusuisemman kuvan sodasta.

Sotilasviranomaisten mukaan juuri Vietnamin sodan aikainen lehdistövapaus johti huonoon taisteluhengen ja käännöksi amerikkalaiset so-
taa vastaan.

Sota jatkuu Persianlahdella. Kaikki merkit viittavaat siihen, että se jatkuu myös uutisrintamalla.

DANIELSON OIL CO.

ATLANTIC Polttoöljyä
Recapping

Commerce Ave.
DANIELSON, CT.

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of
the month, from Oct. through May
593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin: 718-438-9426

Veikko Laiho, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

Floridan kuulumisia

Lepokodin elämää

Monet vierailijat ovat ihmetelleet, kun täällä Lake Worthissa sijaitsevassa Suomalais-Amerikkalaisessa Lepokodissa ei ole ohjattua askartelutoimintaa.

Siihen löytyy selitys asukkaiden korkeasta ikärakenteesta. Usealla heistä on jo heikentynyt näkö ja sormet ovat tulleet kankeiksi.

On ollut vaikea jättää oma rakkaaksi tullut kotinsa ennenkuin on todella tarvinnut apua lähes kaikissa käytännön asioissa. Monet ovat sanoneet, että nyt he haluavat vain nauttia näistä oloneuvoksen päivistään tekemättä mitään.

Sen sijaan he nauttivat täällä annetuista ajanvieteohjelmista, joita etenkin talven aikana on tarjolla runsaasti. Vierailevia esiintyjä ja ohjelmansuorittajaryhmiä käy ihan Suomesta saakka.

On täällä sentään muutamia henkilöitä, jotka korkeasta iästään huolimatta pystyvät tekemään aivan ihastuttavia käsitöitä omissa huoneissaan. Niillä he sitten ilahduttavat omaisiaan ja ystäviään.

Heillä on sitä käytännön luovuutta, joka piristää elämän arkea ja kirkastaa sen hetkiä ja siten viihtyvyyden lisääntyy.

Hyvä esimerkki käytännön luovasta henkilöstä on Lepokodilla asuva Fanny Andelin, joka saa aikaan monenlaisia kauniita käsitöitä, kudotuista nukeista seinä- ja pöytäkoristeista polvipöytäasteisiin asti. Hän on kutsunut niitä luke-

mattomat määrät sotainvaliideille. Niissä todella hehkuvat kaikki ruskat värit.

Näistä töistä hänet palkittiin kunniakirjalla, joka ojenettiin hänelle juhlassa, joka oli järjestetty aivan häntä varten.

Nyt tuo suurikokoinen kunniakirja on arvotetulla paikalla hänen huoneensa seinällä. Hän oli aivan yllättynyt tuosta huomionosoituksesta.

Fanny kertoo, että hänellä on ollut yhdeksän veljeä ja kaksi sisarta. Suurperheissä jouduttiin tekemään kaikkia kodin töitä. Hän sanookin, että ne vanhemmat ovat viisaita, jotka opettavat niin pojille kuin tytöillekin kotitöitä, sillä kaikki tarvitsevat niitä taitoja jossain elämänsä vaiheessa.

Useat Fannyn sisaruksista on hankkinut elantonsa täällä USA:ssa. Vain yksi sisar on enää elossa tästä komeasta sisarusarjasta. Hänkin jo 83-vuotias.

Fanny on 90:stä ikävuodestaan huolimatta pirteä ja nopsajalkainen ja nauru on hänellä hyvin herkässä.

Naurussa suin hän sanookin, että "kannatti se ottaa lainaakin matkalippua varten, niin että pääsi tänne leveämmän leivän ääreen. Hyvin on tultu toimeen".

Yleisesti oletetaan, että ajatuksen joustavuus rappeutuu iän mukana. Usein myös luullaan, että vanhetessa ollaan kykenemättömiä vastaanottamaan uusia virikkeitä. Ih-

misellä voi kuitenkin olla useitakin luovia kausia.

Onhan meillä monia esimerkkejä kirjailijoista, säveltäjistä ja taidemaalareista, joiden parhaat työt ovat tulleet sangen myöhäisellä iällä.

Eräässä Suomessa olevassa vanhustenkodissa otettiin ohjelmaan maalauskurssit ja siellä syntyi aivan ihmeellisiä töitä.

"Näistä raskaan päivätyön tehneistä henkilöistä olisi voinut tulla vaikka kuinka arvostettuja taiteen tekijöitä, jos heillä olisi ollut aikaa siihen," sanoi eräs taidearvostelija nähtyään näitä töitä.

Onhan usea eläkkeelle jäänyt kirjoittanut ensi kirjansa, josta on tullut myyntimestyksi. Esimerkkejä olisi enemmänkin, mutta jo tässä mainitut antavat meille ikään-tyville henkilöille uskon siihen, että olemme kykeneviä vastaanottamaan uusia virikkeitä ja ettei ajatuksemme joustavuus ole rappeutunut ennenkuin toisin todistetaan.

Edellä mainittu Fanny Andelin on hyvä esimerkki käytännön luovuutta omaavasta henkilöstä. Hänen huoneensa ovesa on sinivalkoinen ristipistotyö, jossa tulija toivotetaan tervetulleeksi. Siisään astuessa oikein tuntee, että toivotus on todella aito, kun Fanny avaa sylinsä ja ruustistaa niin että tuntuu.

Maila Andersson

Finnish-American Rest Home, Inc.
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6199

Tammik. 16, 1991

Kuluneella viikolla oli jälleen omat kohokohtansa. Keskiviikkona vietettiin tammi-kuun syntymäpäiväjuhlaa ruokasalissa, jonne oli kokoontunut nyt sekä Sairas- että Lepokodin syntymäpäiväseurakartat.

Vanhin asukas, pirteä Olga Ranta täytti täydet 100 vuotta ja seuraava 99 vuotta. Sydämelliset Onnentoivotukset semme kaikille tammikuussa syntyneille ja paljon terveyttä jatkossa.

Mikko Kaupinmäki esitti laulua ja Jussi Lampinen lausuntaa tässä juhlassa. Musiikista vastasi Charles Hedlund.

Torstaina pidimme hartaukshetken Suomivieraiden Mr. ja Mrs. Raino Vesterholmin seurassa. Lämmin kiitos teille!

Perjantaina Lappajärven Tanhuryhmä vieraili ilonamme. Oli upeaa katseltavaa ja kuultavaa. Toivotamme teille hyvää jatkoa edelleen.

Lauantaina omaiset ja ys-

tävät yllättivät 100-vuotiaan Olag Rannan iloisella ohjelmalla.

Sydämelliset kiitoksemme teille esiintyjille sekä Helping Hands -ryhmälle kuluneesta viikosta.

Huom! Finlandia Foundation järjestää kahviaiset lauantaina, helmik. 2 pv. klo 12:00 Annan Majassa. Tervetuloa mukaan!

Hedelmiä on kodillemme lahjoittaneet mm. Mrs. Kantola, kiitos!

Lepokotiterveisin
Elina Kuronen

Pyydämme ystävällisesti al- la olevia jäseniämme ilmoittamaan osoitteensa Lepokodin toimistoon, tai henkilöiden jotka heidän osoitteensa tai olinpaikkansa tiedävät.

1026 Pentti E. Elgland
1314 Tyyne Elson
1181 Hanna Erkkilä
720 Alma Erkinen
1117 Aina Fand
687 Evertt E. Field

Runokilpa kaikille suomalaisille

Lahden työvoimatoimiston henkilöstöyhdistys r.y. on ilmoittanut järjestämästään Työn runo -kilpailusta, johon voivat osallistua suomalaiset, suomensukuiset kansat sekä kaikki siirtolaiset.

Runokilpailun teemana on "Työnteko kunniaan". Kaikki työntekoon liittyvät aihepiirit ovat sopivia. Esimerkkeinä mainittakoon mm. seuraavat:

- työn ilot ja tuskat
- työn surut ja riemut
- ammattitaito
- ammattiylpeys
- ammattikoulutus
- työttömyys
- siirtolaisuus
- työharjoittelut
- ensikokemus työstä

Kilpailuaika alkoi tammik. 1, 1991 ja päättyy toukok. 31, 1991. Tulokset julistetaan syysk. 30, 1991.

Palkintojen yhteisummana jaetaan 15,000 Suomen markkaa. Palkintolautakunta päättää jakamisesta.

Kilpailuohjeet

Kilpailurunot tulee kirjoittaa

suomenkielellä. Runoliuskooja saa olla enintään viisi. Nimimerkillä varustettuun suljetuun kuoreen on liitettävä osallistujan nimimerkki, nimi ja osoite. Lisäksi jokaiseen liuskaan on kirjoitettava tekijän nimimerkki.

Kilpailurunot tulee lähettää osoitteella: Työn runo -kilpailun asiamies Kaija Viljakainen, Lahden työvoimatoimisto, PL 84, 15141 Lahti, Suomi.

Liuskoja ei palauteta lähettäjälle. Kilpailun järjestäjä pidättää itsellään myös oikeuden runojen julkaisemiseen ja esittämiseen korvauksetta.

Parhaista runoista kootaan antologia.

Palkintolautakuntaan on valittu kirjailijat Sirkka Selja ja Risto Ahti, lehtori Tuija Kakko, kirjastonhoitaja Eila Jokinen, puheenjohtajana toimistonjohtaja Väinö Pässilä ja sihteerinä ammatinvalintapsykologi Kaija Viljakainen.

Lisätietoja saa ottamalla yhteyden sihteerin edellämaitulla osoitteella tai soittamalla 011-358-18-813 614.

Tropiikin Portilta

Japanin väkiluku on tässä vuodenvaihteessa 123 miljoonaa ja 600,000. Asutustiheys on kymmenen kertaa tiheämpää kuin USA:ssa.

★

Amerikan viranomaiset ilmoittavat, että juopuneet autotilijat ovat keskimäärin valkoisia ja iältään 25 - 34 ja juovat olutta.

★

Intiasta alkaa tulla ikäviä uutisia. Tuo ennen niin rauhallinen suuri kansa on hukumassa uskonnollisiin taisteluihinsa.

Uskontoriidat ovat repimässä hajalle tuon suuren kan-

san. Näin sanovat länsimaiset tutkijat, jotka ovat tutkineet Intian elämää.

★

Talven ankaruus on loiskahtanut Yhdysvaltain itä- ja länsipuolella. Kaliforniakin on saanut kestää ankaria pakkas- sesonkeja.

★

Sotilaskysymysten tutkijat levittävät uutisia tautien basil- leista, joita militaristit kehittä- vätkin taas sodassa käytettä-

viksi aseiksi. Pienen pienet taudin basillit aiotaan lähettää vihollisia vastaan.

Siinä on yksi niitä näkymättömiä aseita, jotka häiritsevät sotilaiden mielenrauhaa.

★

Pyhän maan hajaantuneet kansat pysyvät yhä vihasina toisilleen. Nyt Israel uhkaa ottaa käytäntöön jyrkät keinot siinä, kuinka ottaa vastaan Venäjän juutalaiset.

Reino W. Suojanen

knollwood groves

Hedelmäpakkauksia - kauniita hedelmäkoreja
Tilauksia täytetään pyydettyäessä
10 eri laatua olevia sitrus-hedelmiä
Lahjatarvakauppa, jossa yli 1000 valikoimaa

Avoimma maanantaista lauantaihin 9 ap. - 5:30 ip.

8053 Lawrence Road

Yksi maili etelään Hypoluxo tieltä

Boynton Beach, Florida 33436 - Puh. (305) 734-4800

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

American Finnish Tourist Club

301 Central Blvd.

Lantana, Fla.

Joka sunnuntai ohjelmalta tai konsertti ja tanssia lopuksi.
Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen järjestämänä.
Ilmastoitu haali, hyvä musiikki, iloinen ystävien seura! Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna pelejä ja seurustelua varten.
Ravintola avoinna ohjelma- ja tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia, voileipiä ja riisipuuroa hedelmäkeiton kera ym.

Tervetuloa Turistiklubille!

Fairport Harbor, Ohio

Zion Lutheran kirkon 100-vuotisjuhlavuotena haluamme tervehtiä teitä kaikkia lukijoita ja toivottaa Jumalan siunausta.

100-vuotisjuhlakomitea pastori Wayne Niemen johdolla on useamman vuoden jo suunnitellut tämän vuoden ohjelmaa 100 vuotta joulukuun 13 p:nä täyttävälle seurakunnallemme.

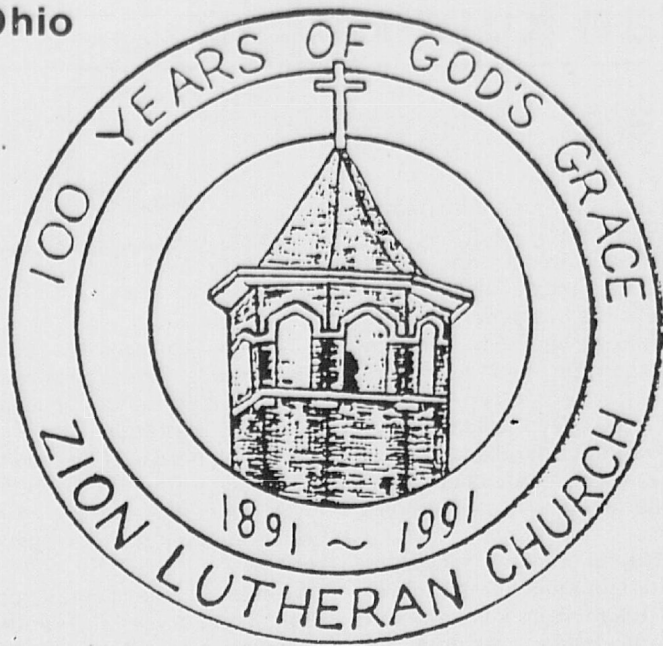
Ensiksi tulemme viettämään juhlakonsertin kirkossamme huhtik. 27 p:nä. Juhlakonsertin johtaja Dorothy Rosenberg ilmoitti, että 65 laulajan sekä juhlasolistien voimalla saamme viettää rikastuttavan illan kirkkomusiikin parissa.

Seuraavaksi ohjelmassa on kotiintulojuhla, jota vietämme heinäkuun 12, ja 14 p:nä.

Aloitamme perjantai-iltana kutsumalla kaikki meidän kirkostamme ripille päässeet henkilöt perheineen tulemaan ja viettämään kotiintulojuhlaa.

Lauantai-iltana on suuri juhlaillallinen 300 hengelle Country Inn ravintolassa Mentor Ohiossa.

Sunnuntaina juhla jumalanpalvelus. Juhlapuhujat ovat

Dr. Raymond Wargelin ja Dr. Bernhard Hillilä. he ovat meidän entisiä pastoreitamme.

Juhlat jatkuvat lokak. 12-13 p:nä kirkossamme, alkaen lauantai-iltana Suomalaisten muistojuhlalla. Ohjelman johtajana toimii Anna Kallio. Juhlat jatkuu sunnuntai aamun jumalanpalveluksella, puhujana on Suomen kirkon lähettämä edustaja.

Viimeinen tilaisuus on jou-

luk. 15 p:nä englanninkielinen 100-vuotisjuhla-jumalanpalvelus. Piispa Robert Kelley pohjoisesta Ohion Synodista.

Kutsumme teitä kaikkia saapumaan meidän eri tilaisuuksiimme. Lisätietoja saa meidän kirkkokansliastamme, osoite 525 Eagle St., Fairport, Ohio 44077.

Juhlatoimikunnan puolesta
Veikko Walkamäki

Ylivieskan tyttö pakinoi

Kävin kaupassa. Piti lykätä pyörää, en uskaltanut ajaa, on hirveän liukasta. Onhan tuo turvallista pitää kiinni pyörästä ja kevyt tuoda ostokset. Takana on kori, jonne saa panna ostoksensa ja siellä ne tulevat vaivattomasti. On se hyvä kulkuväline, tuo vanha sininen Crescentti.

Muistui mieleeni hupaisia nimiä tuolle tavaratelineelle, joka on aivan välttämätön laite. Ennen sitä kutsuttiin takatuuppariksi, tarakkaraudaksi tai kulanssipenkiksi. Tässä ne, joita minä muistan. On se tuo suomalainen keksijä.

Kun tulee lisää lunta, eikä heti sulä, voi kulkea potkukelkalla ja tuolla metsämaassa suksilla. Sitä tässä odotelee. Päiväkin kirkastuu hiljalleen.

Joululahjoihini joukossa oli neljä ihanaa pientä, kiintoisaa kirjaa, joita ystävilä sain. Ne olivat justuinsa minulle: "Koti-puutarhurin muistikirja", Ku-

via ja ajatuksia. Tilaa puutarhurin omille muistiinpanoille. Toimittanut Maija Pellikka. Kirja on ulkoasultaankin aivan viehättä.

Kirjassa on taitellisia kuvia kasveista perhosista, marjoista, linnuista ym:sta. Vieressä aina runo.

Ensi aukeamalla kuva unikosta, siemenkodat kimppuna ja runo "Unelma puusta." Talveen siemeneksi käperryt, kaivaudun yönpimeään ja suljen silmät. Ja pieni lämmin kivi kuoreni alla odottaa, kunnes aurinko sulattaa kaiken nukkuvan kaiken kovan, niin että viimein kuin sydämeistä kipu kohoaa, versoo nostaa maa-hahtaimen merkiksi unelmas-tapuun, elävän."

Toinen kirja "Muistoja minulta pyysit..." Leena Järvenpään. Äidille, Julialle, Emilialle ja Sofialle. Kirja on värikäs. Siihen on koottu ystävilä vanhoja muistikirjan värsyjä ja kuvia.

Minullakin oli lapsena muistikirja. Siihen liimattiin kiiltokuvia ja kaverit kirjoittivat siihen sopivan värsyn.

Niin tämäkin kirja on täynnä vanhoja kiiltokuvia tietysti painettuna ja hauskoja värsyjä.

Ensi sivulla pieni tyttö ja poika. Pojalla pallo kädessä ja puvut nätit ja värikkäät. Ja värsy Lapsuus: "On elon tiellä monta mutkaa ja monta tienhaaraa, niin harva tie vie onnehen, niin moni kohti vaaraa. Siis mieti tarkoin, lapsi pieni kun kuljet elon teitä, ett' laiveimmankin tien lopussa voi olla kyyneleitä. On usein pienin kaidoin tie, sittenkin se onnen tie." Liisa-kummi.

Kolmas kirja: "Kirjeitä Barbaralle". Kirja sisältää Barbaran isän Leo Meterin kirjeitä ja piirroksia pienelle rakkaalle tyttärelleen, jota hän kovasti ikävöi olessaan vankileirillä. Hän kaatui Puolassa 26. päivänä heinäkuuta 1944.

Aikasemmin he asuivat Amsterdamissa, missä Gestapo vangitsi hänet ja luovutti puolustusvoimille. Hänen komppaniinsa siirrettiin Ukrainaan, missä hän kirjoitti "Kirjeet Barbaralle".

Taiteilija isä myös kuvitti kirjeensä.

Eräs kirje päättyy: "Rakas Babusch, nyt päivä ja myös paperi ovat lopussa. Kaikki menevät nukkumaan, linnut ja valo ja isäleosi myös. Ole oikein kiltti, lapsikultani, ja nuku hyvin. Paljon, paljon suukkoja isäleoltasi."

Anna-Liisa

Raivaajan sivuilta poimittu

25 vuotta sitten

Tammikuun 20, 1966
Harmonikkataiteilija Veikko Ahvenaisen kerrottiin aloittaneen Yhdysvaltain ja Kanadan kiertueensa esiintymällä New York Cityn Sokol Haalissa. Konserttien solistina esiintyi baritoni Paul Oksman.

Tammik. 22
Hubbardston, MA:ssa toimiva Farmers Co-operative Trading Association etsii itselleen liikkeenhoitajaa. Hakijan toivottiin olevan mm. "tuttunut lihanleikkaaja."

Tammik. 25
Fitchburgin uutisissa kerrottiin kampaaja Maija Vilppulalle järjestetyn "morsius-sateen" Kaleva Kodissa. Barbara Kaukoranta, Aino Sipomaa ja Liisa Saari olivat tilaisuuden järjestäneet. Morsiamen äiti Anni Vilppula New Yorkista oli myös saapunut paikalle.

50 vuotta sitten

Tammikuun 20, 1941
"Ashbyn suuret pulskat pojat pelasivat taitavasti ja väkevästi koripalloa eilen iltapäivällä Reippaan lattialla, mutta Reippaan ykkösjoukkue oli kuitenkin liian suuri pala heidän nielaistavakseen," kirjoitettiin Fitchburgin uutissivulla.

Peli päättyi Reippaan voittoon pistein 64-24. Reippaan joukkueessa pelasivat Härsilä, Mohonen, Salminen, Malm, Leppäniemi, Leavenworth, Raatikainen, Mäki, Rajaniemi ja Pappas.

Ashbyn joukkue oli seuraava: Piper, D. Damon, A. Damon, Foresman, Marvel, Wilkman, Pernaa ja Hayes.

Tammik. 22
AsuntoOsuuskunta "Suoja" (Finnish Homemaking Associ-

ation "Suoja" Inc.), vanhin New Yorkin Manhattanin puolella olleista suomalaisista asuutosuuskunnista osoitteessa 1 West 12th St., siirtyi myynnin kautta uusille omistajille.

Tammik. 24
Eino Fribergin ja John Cooneyn, Worcester, MA:ssa kerrottiin osoittaneen lentokoneiden tähytelyssä, "että sokeilla on tarkempi kuuloaisti kuin näkeville", Friberg selosti kun ihmeteltiin, miten hän ja Cooney "näki" lentokoneiden lähestymisen ennen kuin ne, joilla on näkö.

75 vuotta sitten

Tammikuun 20, 1916
Saiman Fitchburgissa kerrottiin agitatsioonitoimikunnan järjestävän verisunnuntaipäivän muistojuhlan Saiman talolla. "Saiman laulu soittokunta ja laulukööri soittavat ja laulavat vallankumouksen säveleitä. Tyko Salmi laulaa, Eero Boman ja Lauri Hällfors lausuvat runoja. Puheen päivän muiston johdosta pitää F. J. Syrjälä," kirjoitettiin.

Tammik. 24
New York Cityssä kerrottiin kahden suomalaisen miehen saaneen surmansa työmaalla sattuneissa onnettomuuksissa. Miehet työskentelevät Hays Avenuen ja 10. kadun kohdalla rakennettavalla sillalla. Kumpikin kuoli pudotessaan monenjalan korkeudella olleilta paaluilta.

Tammik. 26
New Yorkin Yhd. S.S. Osaston Näyttämöllä esitettiin Max Halben näytelmää "Väkevä virta". Brooklynin Näyttämöllä oli nähtävänä Henrik Ibse-
nin "Nora" ja Jamaican osaston näyttämöllä "Noidan kosto. Kaikki samana viikonloppuna.

LENTO...

jatkoa etusivulta

dollaria ja tuottivat 1.8 biljoonaa dollaria voittoa. Viime vuonna polttoainelasku nousi 17 biljoonaan dollariin ja tappiot kahteen biljoonaan.

Alalla oletettiin lentopetrolin hinnan tasaantuvan lähelle entistä tasoaan melko pian sen jälkeen kun Irak oli miehittänyt Kuwaitin. Niin ei käynyt, vaan hinnat jäivät hyvin korkeiksi.

Hintakehitys teki murheelista jälkeä etenkin lentoyhtiöiden viime vuoden viimeisen neljänneksen tuloksissa. United Airlines on suurista lentoyhtiöistä ilmeisesti ainoa, joka koko viime vuodelta pääsee voitolle. Senkin viimeinen neljännes oli kuitenkin yhtiön edustajan mukaan huonoin yhtiön historiassa.

Näin ollen tappioiden uskotaan jatkuvan myös alkanee-
na vuonna. Niiden kokonaismäärä nousee vähintään sa-

maan kahteen biljoonaan dollariin kuin viime vuonnakin.

Erittäin heikon kannattavuuskehityksen arvioidaan merkitsevän uutta, muser-tavaa takaiskua niille kolmelle yhtiölle, jotka parhaillaan toimivat selvitystilassa konkurssituomarin vastuulla. Tällaisia yhtiöitä ovat Eastern, Continental ja Pan Am. Easternin perjantai-ilmainen ilmoitus 62-vuotisen toimintansa päättämisestä ei yllättänyt ketään.

Toinen kannattavuusongelmien seurausvaikutus on yhä suurempi keskittyminen maailman suurimmilla lentoliikennemarkkinoilla. Viiden suurimman yhtiön (American, United, Delta, Northwest ja Continental) osuus matkustajien kokonaismäärästä oli viime vuonna 68 prosenttia. Viisi vuotta aikaisemmin vastaava prosenttiosuus oli tasan 50.

FinnFest USA '91

Huhtikuun (April) 4 - 7, 1991

Jatkuvaa viihde- ja huviohjelmaa, tori, hengellistä ohjelmaa ym. Joistakin tapahtumista peritään rekisteröintimaksu, mikä on kahdenlainen. Täysimaksu oikeuttaa osallistumaan avajaisiin ja päättäjäisiin, laivareisiteilylle ym. Päivämaksu oikeuttaa yhden päivän tapahtumiin. Lisätietoja saa kirjoittamalla:

FinnFest USA Committee
P.O. Box 1229, Lake Worth, FL 33460

Start making your plans now. Those attending certain events are required to pay either a full or a daily registration fee. Full fee allows one to attend opening and closing ceremonies, a cruise, seminars, etc. without extra cost. For more information and to receive a free souvenir program write to:

Ituja tarjolla

Liisa A. Liedes

"Sentähden, rakkaat veljeni, olkaa lujat, järkähtämättömät, aina innokkaat Herran työssä, tietäen, että teidän vaivannäköne ei ole turha Herrassa." (I Kor. 15:58)

Haluan jakaa kanssanne erään selvän ja käytännöllisen opetuksen, jonka aivan äskettäin sain Pyhän Hengen koulussa. Olin luomassa lunta. Asunnostani kadulle johtava kulkuväylä oli tukkeutunut naapurin katolta pudonneesta lumesta. Lumi oli tiukasti pakkautunut ja sen luominen oli raskasta ja hankalaa työtä.

Tein "sotasuunnitelman." Piirsin lumen pintaan alueen niin kauaksi kuin käteni ja lapioni ulottuivat. Sitten aloin murtamaan teräslapiolla lumen pintaa. Höyhensin sitä! Tämän jälkeen irrotin nyt murean lumen kerros kerrokselta, kunnes lapio kosketti väylän sementtipintaa. Täten vaivalloinen työni edistyi, joskin hitaasti.

Pidin silmäni kiinnitettynä siihen alueeseen, jonka olin itselleni suunnitellut. Aina kun katsahdin kulkuväylän loppuun, masennuin. Vielä oli matkaa! Sentähden kohdistin huomioni työn alla olevaan alueeseen.

Koko ajan Pyhä Henki opetti minua. Hän puhui ihmisen sydämen tilasta. Näin on tapahtunut ihmiselle. Synti, maailman korskeus, silmäin himo, sielunvihollisen houkutukset ovat tukkineet kulkuväylän ihmisen sydämeen. Väylä on tukkeutunut kerros kerrokselta - tiukkaan pakkautuneella roskalla.

Tie tulee avata, jotta Pyhä Henki ja Jumalan Sana pääsevät tekemään uutta, luovaa, hyvää työtä ihmisen kärsivässä sydämessä. Pyhä Henki tarvitsee apulaisia. Hän on valinnut avukseen Jumalan lapset. Jokainen uudestisyntynyt pääsee mukaan Jumalan valtakunnan työhön tavalla tai toisella.

Yksi ehdoton ja tehokkain työmuoto on RUKOUS. Raamattu puhuu paljon rukouksesta, sen tarpeesta, ja sen tuloksista. Rukous on voimakas ase Jumalan lasten käsissä. Sana sanoo "...vanhurskaan rukous voi paljon, kun se on harras."

(Jaak. 5:16)

Valloittaessani lumelta kulkuväylää pienin erin, minä ikäänkuin näin -hengen silmillä - mitä tapahtuu ihmisen sisimmässä, kun hänen puolestaan rukoillaan. Jumala lähettää Henkensä rukoilijan

henkilön luokse. Henki vaikuttaa tämän ihmisen elämän tilanteissa tavalla tai toisella.

Smith Funeral Home Inc.
Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors
69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 632-0377

Ehkä hän kuulee Jumalan Sanan julistusta, ehkä jonkun henkilön todistusta, ehkä kokee jotain yllättävää omassa elämässään, sellaista joka järkyttää häntä. ... Jotain elämässä muuttuu. Hänen sydämensä pintaa "pommitetaan" rukouksin. ... taivaan henkivallat lähtevät liikkeelle. ...

En ymmärrä miten ihminen muuttuu, näen vain tuloksia. Jos Pyhä Henki saa vähänkään sijaa ihmisen sydämessä, sydän alkaa murtumaan, pehmittymään, muuttumaan. Joku uskovaan voi olla siinä lähellä, tavalla tai toisella "lapiomassa" irroitettua tavaraa pois. ... Paine sydämessä vähenee vähitellen.

Mutta iskut, jotka murtavat sydäntä eivät lakkaa. Ne jatkuvat niin kauan kunnes sydän on tyhjä. tie on auki. Nyt Pyhällä Hengellä on mahdollisuus tuoda uuden elämän antavaa, Jeesuksen Kristuksen evankeliumia tyhjään sydämeen. Jeesuksen veri puhdistaa sydämen kaikesta saastasta. Tuo ennen niin täyteen synnillä ahdettu sydän pääsee vihdoin kokemaan todellista vapautta, puhtautta, syvää iloa ja rauhaa.

Tässä on opetus jokaiselle työntekijälle. Ei tule hellittää, ei antaa periksi - rukoustaistelun tulee jatkua siihen saakka kunnes työn alla oleva sydän on valloitettu Herralle!

Työ ei ole helppoa. Se vaatii kestävyyttä, itsensä uhraamista toisen hyväksi. Se vaatii uskoa joka näkee sen joka on vielä peitossa, ja kulkeutuu tasaisesti kohti päämäärää. Täytyy olla näky ihmisen sielun kalleudesta. Täytyy olla usko Jumalan Sanan lupauksiin. Rukoustyössä harjaannutaan kun sitä tehdään! Herralta se voima tulee.

Tulokset ovat valtavia. Tahdon sanoa sinulle, joka luet tätä palstaa, ja joka olet tavalla tai toisella ollut minun yhteydessä, että kun Pyhä Henki on sen minussa vaikuttanut, olen pannut SINUT rukouslistalleni! Tahdon SINULLE hyvää; rukouksen puolesta. Haluan että JUURI SINÄ PELASTUT. Monet muutkin rukoilevat puolestasi. Älä ihmettele, kun koet odottamattomia. Jumala toimii hyväksesi.

Eikö olisi jo aika ottaa Jeesus vastaan, sydämeesi?

Toivo "Jack" Kujanpää

GARDENR, MA - Toivo J. "Jack" Kujanpää, 80, 28 Lakeview Drive, kuoli tammik. 8, 1991 University of Massachusetts Medical Center:ssä Worcesterissa lyhyen sairauden murtamana. Hänen vaimonsa Vieno S. (Reinikainen) Kujanpää kuoli 1987.

Hän oli syntynyt Gardenrissa John ja Sanna (Plokki) Kujanpään poikana ja asui kaupungissa lähes koko ikänsä. Hän oli Gardner High Schoolin kasvatti.

Yli 50 vuoden ajan edesmenntyn työskenteli Gem Industriesin palveluksessa ennen kuin jäi eläkkeelle 1976.

Kujanpää oli toisen maailmansodan veteraani ja oli saanut vastaanottaa Purple Heart kunniamerkin.

Kujanpää kuului Covenant Evangelicalin seurakuntaan ja oli palvellut myös sen rahastonhoitajana.

Kaipaamaan jäi siskot Aina Orrik, Alexandria, VA ja Helen Billeck, Yonkers, NY; sekä sisarusten lapsia.

Hautausoimisto Smith, 69 Vernon St., huolehti hautauksesta. Hautajaiset pidettiin Covenant Evangelicalin kirkossa.

Hautaaminen tapahtui Wildwoodin hautausmaahan.

Kukkien asemasta vainajaa voi muistaa tekemällä lahjoituksen Covenant Evangelicalin kirkon muistohastoon osoitteella 625 Green St., Gardner, MA 10440.

Syöpälapsille 1.7 miljoonaa lahjoituksina

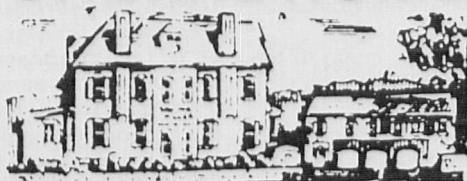
Helsingin Lastenkliniikan osasto, joka hoitaa syöpää sairastavia lapsia, on saanut suorina lahjoituksina 1.7 miljoonaa markkaa.

Lahjarahoilla pidetään yllä mm. viittä virkaa, jotka ovat osastolle välttämättömiä.

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG
Howard J. Miller, Director Phone All Branches 345-6778

Kuolleita

Impi T. Wartainen

BARRE, MA - Impi T. (Johnson) Wartainen, Old Harwick Road, kuoli tammik. 14, 1991.

Hän oli syntynyt huhtik. 12, 1917 Peabodyssa.

Ennen eläkkeelle jäämistä edesmenntyn työskenteli Gardnerissa Simplex Time Recorderin firman sekä Mass. Dept. of Mental Healthin viraston palveluksessa.

Kaipaamaan jäi aviomies Peter V. Wartainen Barre'ssä; kolme tytärtä, Rosalie Fuller, Gardner, Pauline Chambers, Worcester ja Elaine Ploof, Gilbertville, MD; seitsemän lastenlasta; kaksi veljeä, Arne Johnson, Silver Springs, MD ja Henry Johnson, Townsend.

Leo J. Karvonen

GREENE, RI - Leo J. Karvonen, 38, kuoli tammik. 11, 1991 New York Cityssä. Hän oli kotoisin Greenestä.

Edesmenntyn oli syntynyt kesäk. 16, 1952 Leuto ja Lilja (Miller) Karvosen poikana.

Kaipaamaan jäi vanhempien lisäksi veljet Lex ja Lee Karvonen ja sisko Linda J. Curtis, kaikki Greenessä.

Muistotilaisuus pidetään sunnuntaina, tammik. 27. p:nä klo 1:30 ip. Rice City kirkossa, Rice City (Greene).

Alli Turpeinen

NEWPORT, NH - Alli Turpeinen, 90, Maple Street Extension, kuoli tammik. 14, 1991 Sullivan County hoitokodissa Unity'ssa pitkän sairauden murtamana. Hänen aviomiehensä Walter Turpeinen kuoli 1970.

Hän oli syntynyt Hyvinkäällä Suomessa syysk. 13, 1900 Vihtori ja Hilda (Lindgren) Kallion tyttärenä. Yhdysvaltoihin hän saapui 1921 asuan ensin Maynard, MA:ssa ja Marlboro, MA:ssa ennen kuin muutti Sunapee'hen, missä hän asui useita vuosia. Vuodesta 1930 hän asui Newportissa.

Edesmenntyn oli työskennellyt useita vuosia Bampton Woolen Millin tehtaalta.

Kaipaamaan jäi poika Olli Newportissa ja sisko Sylvi Meriluoto Keravalla Suomessa.

Newton-Bartlettin hautausoimisto huolehti hautauksesta.

Hautaaminen tapahtui Pine Grovein hautausmaahan.

May Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY

Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

KESKUSTASSA SIJAITSEVA

FRANK H.
MILES
COMPANY

1158 Main St., Holden, MA
Hautatoimituksia
vuodesta 1896

NORDGREN

HAUTAUSTOIMISTO

300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161

ARTHUR A. NORDGREN

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635

Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS
Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns.
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

The Finnish-American

RAIVAAJA

Three vying for Suomi post

HANCOCK, MI - Suomi College's presidential search committee has narrowed the field of candidates to three people, according to chairman Elwood Mattson.

The candidates are: Robert A. Ubbelohde, Suomi's dean of faculty and a resident of Chassell; David M. Blomquist, a professor of educational administration at Northern Michigan University; and Adryn L. Sponberg, the former athletic director at the University of Wisconsin and a resident of Fargo, North Dakota.

The candidates and their wives will be on campus at various times in the near future to meet campus constituencies, Mattson said. The purpose of the visits are two-fold, he said. First, it allows the campus community to get to know the candidates. Second, it allows the candidates hear issues that concern students, staff and faculty.

"We are extremely pleased with the quality of the candidates and we have been impressed by their credentials," Mattson said. "We believe any one of these candidates is capable of leading Suomi through a very important phase in her life."

Ubbelohde has a bachelor's degree in philosophy and a master's degree in curriculum and instruction from the University of Wisconsin-Madison. His doctorate is in curriculum and instruction from the University of Wisconsin-Milwaukee.

He also has a certificate of advanced study from Harvard University in administration, planning and social policy.

Before joining Suomi in 1988, Ubbelohde gained years of experience in the private sector as well as academia.

From 1986 to 1988 he was the director of training services, manager of curriculum and instruction, and curriculum specialist for the Aid Association for

Lutherans. From 1981 to 1985, Ubbelohde was the vice president for student development and enrollment and an associate professor of education at Northland College in Ashland, WI.

From 1972 to 1981, Ubbelohde was with Earlham College in Richmond (IN) in various capacities. From 1976 to 1981 he was the associate dean of student development and enrollment and associate professor of education; from 1974 to 1975, he was associate dean of student development and assistant professor of education; and from 1972 to 1974 he was an assistant professor of education.

Ubbelohde was a visiting associate professor of curriculum and instruction at Memphis State University from 1975-1976. He also taught elementary school for three years, from 1971 to 1972 and from 1967 to 1969. He was also a visiting professor of curriculum and instruction at the University of Wisconsin-Madison during the summers of 1973, 1974 and 1975.

Ubbelohde is married. He and his wife Susan have two children, Donald, age 20, and Alex, 10.

Blomquist has a bachelor's degree in physical education and a master's in counseling and guidance from Northern Michigan University. His doctorate is in school administration from Michigan State University.

Blomquist has been a professor of educational administration at Northern since 1986. From 1984 to 1986 he was superintendent of Dickinson-Iron Intermediate School District in Iron Mountain; from 1978 to 1984 Blomquist was the superintendent of Breitung Township School District in Kingsford; and from 1975 to 1978 he was superintendent of schools in Beld-

ing MI.

From 1973 to 1975 Blomquist was an adjunct professor at Michigan State while pursuing his doctorate. From 1970 to 1973 he was superintendent of St. Ignace Schools; from 1964 to 1970 he was teacher and administrator in the Brandon School District in Ortonville MI.

Blomquist is married. He and his wife Mary Lou Blomquist, a counselor and social worker, have two children, Michael, age 25, and Mary Beth, 23.

Sponberg has been an associate general agent for Lutheran Brotherhood Financial Services since 1990. He holds a bachelor's degree in physical education from Gustavus Adolphus College; a master's in physical education from Mankato State University; and a doctorate in physical education and athletic administration from the University of Michigan.

From 1987 to 1990 Sponberg was director of intercollegiate athletics at the University of Wisconsin-Madison; from 1973-1987 he was director of athletics and chair of the division of health, physical education, recreation and athletics at North Dakota State University.

From 1968 to 1973 he was chairman of physical education and director of athletics at Augustana College in South Dakota. From 1966 to 1968 he was assistant football coach at the University of Michigan; from 1961 to 1966 he was instructor of physical education, head wrestling coach, assistant football coach at Gustavus Adolphus College. From 1958 to 1961 Sponberg was an instructor and coach at Saint James High School in St. James MN.

Sponberg is married. He and his wife Donna have two children, Steven, age 31, and Kari, 30.

Suomi News Service

Clearing trade goes

End of an era in Finno-Soviet trade

[Finnish] Business is bracing itself for an uncertain future following the sudden demise of its special trade with the Soviet Union. From the beginning of this year the old 'clearing' business - an elaborate system of goods swapping was brought to an abrupt end.

Industry had been hoping that the USSR would allow for a soft landing, a period of transition - the most optimistic were hoping for years - before two-way trade moved over to hard currency dealings only.

But in mid December Stepan Sitarjan, the Soviet Deputy Prime Minister, responsible for foreign trade, announced that such a period was not possible. All business would have to be done in hard currency from the New Year, he said. Although the announcement had been half expected for several weeks, it still came as a shock to many.

For the past couple of years, in fact, an increasing amount of hard currency business has been done between Finland and the Soviet Union, but it still only accounted for about 20 percent of the value. Although at first sight it would seem only beneficial to be dealing in 'real money' at last, the new arrangement is fraught with problems for the Finns.

Under the old system, set up half a century ago after World War II, trade delegates for each side worked out the total value of business to be conducted over set periods of five years. The Soviets would then place major orders with Finnish firms, often for heavy engineering, ships, clothing and footwear, in return for the same agreed value of goods from the USSR. In practice, this meant Finns buying large quantities of raw materials, particularly oil.

The more oil she bought, the more work there was for her factories, within the outline agreement. At its height this kind of Soviet trade accounted for a full 27 percent of Finland's exports, during the early 1980s. The benefit for Finland was large, regular long-term orders in return for assured supplies of vital oil.

Furthermore, the deals were worked out through centralized agencies in Moscow, meaning that the Finns could build up comfortable working relationships over the years. Perestroika, however, sounded the death knell for this unique system, and declining Soviet business anyway - it is now less than 12 percent of exports - has meant Finland looking increasingly to the West for markets.

Soviet trade will not end, but it will obviously be disrupted, though no one is yet able to say by how much. Finnish foreign trade minister Ilkka Suominen said the change could well be good for Finnish firms too used to the easy relationship. "It could prompt a new dynamism," he said. Nokia's CEO Simo Vuorilehto believed that after the initial upset Soviet business could double.

But the doubts remained. Instead of the centralized agencies, Finns will be dealing with thousands of new faces at company and Soviet state level, most of whom will be inexperienced. Whether these companies would be granted licenses to deal abroad, and where they would raise the hard cash necessary were also open to question.

Finnish Business Report

Finlandia Foundation
Boston Chapter

HAPPY NEW YEAR!

This month's guest speaker is well-known amongst the Finnish-Americans in our area.

He is **Roy Helander**, a long-time member of Finlandia Foundation, a multitasking person whose knowledge of Finnish culture, past and present, is immense.

Roy will talk about "Finnish theater" which he considers to be one of his favorite subjects.

In addition, this month's meeting will be our Annual Meeting during which the past year will be in review and new members of the Board of Directors will be elected.

Also, the proposal for amending our bylaws that was outlined in the November newsletter will be brought to a vote. It concerns a change in electing the President.

If the proposal will be approved by the membership, a new member of the Board, a President-Elect, will be elected in this

meeting.

In order for a member to be eligible to vote the membership fee must have been paid within a year. If you haven't paid it yet, rush your check to the Membership Secretary, Liisa Chanoff, 266 Sudbury St, Marlboro MA 01752.

Welcome all to the meeting on Sunday, January 27, at 3 p.m., at Saint Paul Evangelical Lutheran Church, 929 Concord Turnpike (Route 2), in Arlington, Mass. Refreshments will be served towards a donation of \$2 per person.

Children's program: During the meeting children will be making crafts related to Valentine's Day. Materials will be provided.

Direction's to St. Paul's: The Church is located on the west bound side of Route 2.

Coming from the WEST, take the PARK AVE/BELMONT EXIT, cross left over Rte. 2, take a left onto the Rte 2 west bound ac-

cess road. The church is located ¼ mile down the access road.

Coming from the EAST, take the PARK AVE/BELMONT EXIT onto the west bound access road.

The closest public transportation station to the church is ALE-WIFE, the last stop of the Red Line. If you are planning to take the T, call Marja-Terttu Meharry at 617-862-1260, and we will arrange for a pick-up at the station.

For cancellation info, tune in to WEEI Radio AM 590.

KIITOS

Pikkujoulu, Christmas party, delighted us with wonderful performances and delicious baked goods as usual.

Thank you very much to the following people who made the party possible:

Mimmu Hartiala-Sloan, James Sloan, Roy Helander, Karl Makela, Jouni Harjunmaa, Anna-Liisa Kananen, Päivi Rätty-Rodriguez, Raija Nieminen, Emma

Silen, Kuubi Sloan, Pia Scioletti, Anna Aronen, Salla Nieminen, David Silen, Molly Chanoff, Elizabeth Meharry, Riku Sloan, Sini Harjunmaa, Kristiina Anstey, Kirsti Booker, Marja-Leena Bailey, Marja-Terttu Meharry, Päivi Kaakkola, Eeva Aronen, Anneli Johnson, Jennie Wolozin, Leena Lemola, Ellen Lindell, Linda Lindell, Pirjo Silen, Liisa Chanoff, Terttu Savoie, Aire-Maija Schwann, Vera Smith, Ritva Makela.

Thank you also to those helpers whose names might not have been mentioned here.

THANK YOU AIRE-MAIJA!

Aire-Maija Schwann, who has served on the Board of Directors for several years, is leaving her position as the Chairman of the Program Committee.

It is mainly due to her efforts that F. F. members have been able to enjoy so many excellent programs given by guest speak-

ers and performing artists from various fields. Thank you, Aire-Maija, for the job well done! We are glad and grateful that she will still be actively involved in promoting Finnish culture as she has volunteered to head a new project to bring young Finnish artists' concerts to the Boston area.

FINNISH SCHOOL

As it was mentioned last time, there is again interest to revive plans for a Finnish school.

Sini Harjunmaa taught in a Finnish school in Geneva and is interested in organizing one here. Other people involved in the project are Raila Lehtonen-Scioletti and Liisa Rossetti.

If you have a child who is at least three years old and you would like him/her to learn Finnish and about Finland, please call one of these people as they would like to get an idea where the possible students live in

Turn to BOSTON page 2

Protest of another era

FITCHBURG, MA -- A demonstration to protest the brutality of Russian troops.

Current events? Nope.

History. Right in our backyard.

The place: Fitchburg, Mass.

The date: January 21, 1906.

The occasion: The first anniversary of "Bloody Sunday."

This is a report which was published in the *Fitchburg Daily Sentinel* on Monday, January 22, 1906, about the events of the day before:

"The first anniversary of 'Bloody Sunday,' the name given by the Socialists of the world to Jan. 22, 1905, the day on which the Russian peasants and workers were massacred in the streets of St. Petersburg while on their way to petition the czar for relief, was observed, Sunday, by the local Socialist organization with a street parade in the afternoon and a mass meeting in the evening, at which addresses were given in the English and Finnish languages and a collection of \$85.77 was taken for the Russian relief fund.

"The exercises were held in accordance with a call from the international headquarters of the Socialist party at Brussels and the national headquarters at Chicago.

"In addition to the amount collected at the meeting most of the members of the local Socialist organizations will contribute a day's pay toward the same fund.

"The exercises began at 3 p.m., with a parade of 700 members of the Fitchburg and Finnish Socialist clubs and sympathizers, delegations from Gardner, Leominster, Maynard and other places in this vicinity helping to swell the ranks. A large portion of the marchers were women and there were many children of the Finnish Socialists with their fathers and mothers.

"The Stars and Stripes was at the head of the parade and close behind came the red flag of the International Socialist movement and the blue and white flag of Finland, draped in mourning for the victims of the massacre.

"Several banners were also in evidence, containing the legends, 'Workers of the world, unite!' and 'Down with tyranny in all its forms!'

"The parade started at the upper common and proceeded through Main, School and Prospect streets, down Main street, through Day and Green streets and Myrtle avenue and returning through Main to the upper common.

"Peter W. Lahti of the Finnish club was chief marshal, his assistants being Victor Haataja and Antero Ahde of the same organization and Minot R. Stewart of the English speaking club.

"Music was provided by the Ahti band of Gardner, augmented by the members of the *Aku* Finnish band of this city.

"At the upper common, after the parade, there were short addresses on the Russian revolution.

FITCHBURG, MA - Could this be a photograph of the "Bloody Sunday" protest held here on January 21, 1906? Read the accompanying article first and then look at the photo again. This photo was taken at the intersection of Main and Rollstone Streets, which is right near the Upper Common. In the background on the left is the corner of the old Calvinistic Congregational -- now Faith United -- Church, which is still there. The building in the center is still there, too. We have another photo taken about the same spot in 1910, but this building has three dormer windows in the roof facing the street. Since the dormers are still in the roof today, and they look the same, it is logical to say that the photo above was taken before 1910 because there are no dormers on the building. Also, snow can be seen on the edge of the street and on the roof of the center building, so the photo could have been taken in January. And we know it's cold since most in the photo (except the band musicians) have either gloves on or hands in their pockets. Now the story from the *Sentinel* mentions that the music for the parade was "augmented by members of the *Aku* Finnish band of this city." Now that should have been *Alku*, as there was such a band existing in Fitchburg in the early 1900s. Comparing the band above with other available photographs of the *Alku* and the evidence is certainly there that this band is, indeed, *Alku*. The caps are similar and some of the uniforms are similar. The trombonist in the front row on the left certainly looks like John Palo, who is seen in other photographs of *Alku*. And in the center of the photo there is an E-flat alto horn player who is looking away from the camera. This might be Sakri Lindström who was also a member of *Alku*. The *Sentinel* article also mentions that the "blue and white flag of Finland" was carried in the parade. Although the flag on the left above looks like it's white, it certainly could be blue and white, since light blue is very close to white in a black and white photo. The Finnish flag of pre-independent Finland was not like the Finnish flag we know today. There was no cross of blue on white but rather half white and half blue. Perhaps this is not enough to convince you that the above is a photo of Fitchburg's "Bloody Sunday" protest of January 1906. Additional research may prove or disprove our contention. What do you think?

lution.

"John Martin of Leominster, Thomas U. Benton and James D. Ryan of this city spoke in English, Matti Laitala and Antero Ahde of this city and J. H. Oikemus of Gardner in Finnish, A. Heller in Swedish, and Paul Akermann in German.

"The Marseillaise' was sung by a chorus from the Finnish club and with cheers for the Socialist party the gathering dispersed.

"At 7.30 in the evening 800 people assembled in the Whitney opera house, where there was singing by male and mixed choruses from the Finnish club, music by the Ahti band, addresses in English and Finnish by Thomas U. Benson and Matti Laitala, who explained the international character of the Socialist movement, recited the history of recent events in Russia and made an appeal for funds for the working class of that country to assist in its struggle.

"A poem in the Finnish language was recited by Miss Olga Peterson.

"John Savolainen of this city related his experiences as a political prisoner in one of the Russian prisons at St. Petersburg and 'The Marseillaise' was sung

in both English and Finnish.

"The joint committee of the Fitchburg and Finnish clubs which had charge of the arrangements consisted of Victor Haataja, chairman; James D. Ryan, secretary; Antero Ahde, Peter W. Lahti, Thomas U. Benson and Minot R. Stewart."

Not all people in Fitchburg appreciated the demonstration by the Finns and others.

According to another article in the January 22, 1906, issue of the *Daily Sentinel* "Ex-Mayor Babbitt went to the police sta-

tion and registered a protest to Chief Tinsley against what he declared to be a demonstration of anarchy that would not be allowed in any other place in the country.

"Chief Tinsley did not think any action called for, and the parade was allowed to proceed to its end.

"Ex-Mayor Babbitt said to a *Sentinel* reporter, this morning, that such a parade should never have been allowed in this city. He had never heard of such a

thing as allowing the red flag of anarchy, and banners declaring anarchistic sentiments, to be paraded public like that before, without protest, and declared that it would not have been allowed even in New Jersey, the state where anarchy is rampant.

"Other law-abiding citizens, who witnessed the parade, felt that there was no cause for police action inasmuch as the paraders marched in the greatest order and there was not a sign of anarchy aside from the red flags."

Twin Cities, MN

Get ready for your summer trip to Finland or for your visiting Finnish relatives by enrolling in a Finnish language class. Classes at Anwatin Community School and at the International Institute will begin soon.

At Anwatin "Finnish for Beginners" began on January 22. The class is an easy introduction to the Finnish language and includes speaking, writing and reading.

No text is required and printed handouts are provided

each week.

A cultural overview of Finland will be presented.

The class continues on Tuesdays at 7:30-9:00 p.m. for eight weeks (until March 12). Roberta VanAmber is the teacher.

Anwatin is at 256 Upton Ave. So. (two blocks north of Hwy. 12) in Minneapolis.

For more information, call the Continuing Education Office at 627-3169.

At the International Institute,

1694 Como Ave. in St. Paul, both "Finnish for Beginners" level 2 and "Finnish for Continuing Beginners" level 4 will begin Monday, January 28 and continue to May 20.

Level 2 meets at 6:30 p.m. and level 4 at 8:00 p.m.

Register by January 21 and save \$10.00 off the fees for the 16 week course.

Tuulikki Sinks will teach both classes. For further information call 647-0191.

FACA Newsletter

Gardner, MA

Heritage Quilts is this year's theme of the quilt exhibit at the Gardner Heritage State Park Visitor's Center at 26 Lake St. This exhibit can be viewed dur-

ing open hours, Wednesday through Saturday, Noon to 4:30 p.m., beginning January 23. The exhibit continues through May 26.

San Diego, CA

House of Finland, House of Pacific Relations, Balboa Park, held its monthly meeting at the House of Finland cottage on the first Sunday of the month at 4:30 p.m., January 6.

The officers and committees for 1991 were announced:

President, David Halttunen; Vice President, Art Maroon; Secretary, Taina Rauhalu; Treasurer, Mervi Fantasia; First Delegate, David Halttunen; Delegate, Philip Fantasia.

Also, Alternate Delegates, Clayton Palosaari and Harold Stuart; Editor of Finnews, Nancy Riikonen; Annina Johnson, Art and Kaija Maroon, Assistants.

Sunshine Committee, Alex and Jennie Koski; Lawn Program, Merja Soria and Raija Daleo; Food Fair and Christmas on the Prado, Reeta Elsalawy, Pirkko Schnaars, Kaija and Art Maroon, Nancy Riikonen, Eeva and Ber-

nie Maki, Philip & Mervi Fantasia.

Membership committee, Nancy Riikonen, Pirkko Schnaars; Development Committee, Clayton Palosaari, Bob Hiltunen, Ellen Enlund. Social Committee --Trips-- Jaana Andrews. Programming committee, Varpu Mikkonen, Reeta Elsalawy.

Information on the possibility of a concert by the TAPIOLA CHOIR of Finland on Tuesday, March 12, was given by Finland Consul Bert J. Salonen.

The Rev. Alex Wm. Koski volunteered to chair the Tapiola concert effort. Past president Varpu Mikkonen and past vice president offered to assist, as did David Schnaars.

Calvary Lutheran Church, which seats 350, is available, but other facilities are being investigated, depending on information from the choir.

Alex Wm Koski

Highlighting this display of Heritage Quilts will be the quilts that have been made through the efforts of the Heritage Park in the past three years to preserve the heritage of the community.

The first recognized the clubs and organizations in Gardner. The second commemorated historic sights showing various places as the Heywood Wakefield catwalk over Central St., the Victorian House in So. Gardner, the Greenwood Memorial Pool, a Simplex clock, and a silver bowl.

The third quilt describes all the houses of worship in Gardner with images of the buildings or symbols to represent each one. Other quilts made by women in the area will also be on display.

The centerpiece of the show will be a quilt actually in progress on a quilting frame.

Designed to remember all the ethnic groups which have settled in Gardner since the community was first founded, it has been in the works for several months.

Women have volunteered to make 12 inch squares to describe particular groups of people who came from foreign countries.

Some of the squares which will be included are French Acadian, French Canadian, Finnish, Swedish, Jewish, Lithuanian, Irish and Italian.

Volunteers are invited to come to the Visitors' Center during open hours to help stitch this quilt together. Only a desire to learn a simple sewing technique and enthusiasm is all that's needed to be successful!

Consider bringing a friend, and the staff at the Visitors' Center will put on a pot of coffee to help make it an enjoyable quilting bee!

Gardner Heritage State Park

4

SOLIDARISUUTTA AINA

("Solidarity Forever")

Kun yhteistunto, ymmärrys, saa orjat unioon,
Ei löydy voimaa mahtavampaa alla auringon!
On hajallaan vaan kukin heikko, arka, avuton.
Vain uniossa voimaa on.

Solidarisuutta aina!
Solidarisuutta aina!
Solidarisuutta aina,
Sillä uniossa voimaa on!

On keino meillä yksi vain: taisto yhteinen,
Ei ole mitään yhteistä meillä kansa rosvojen,
Joiden riistovalta syöksi meidät orjuuteen.
Sillä uniossa voimaa on.
Solidarisuutta aina! j. n. e.

Me kaupungit ja kauppalat, rautatiet raketaan,
Ja myllyt, tehtaat, kaivokset me käyntiin loihditaan.
Tään rikkauden keskellä me nälkää näemme vaan.
Mutta uniossa voimaa on.
Solidarisuutta aina! j. n. e.

Kaikk' miljonat kun työmme loi, he kävi riistämään;
Vaan ilman meitä ei yksikään käy pyörä pyörimään!—
Me voimme heidät kukistaa kuin kaikki käsittää
Että uniossa voimaa on!

Solidarisuutta aina! j. n. e.

Kaikk' rikkaudet maailman se kuuluu meille vaan,
Sen perustukset laskimme, sen saimme nousemaan;
Myös omistut ja hallinto—sitä me vaaditaan,
Sillä uniossa voimaa on!

Solidarisuutta aina! j. n. e.

On voima meillä suurempi kuin kullankuninkuus,
On suurempi kuin armeijankin, valtain mahtavuus!
Tään järjestelmän raunioille raketaan me uus,
Sillä uniossa voimaa on!

Solidarisuutta aina!
Solidarisuutta aina!
Solidarisuutta aina,
Sillä uniossa voimaa on!

FITCHBURG, MA - Harri Siitonen's request for all the Finnish words of "Solidarity Forever" jogged our memory that they might just be found in the collection of the Finnish Memorial Library of the Finnish Cultural Center at Fitchburg State College. And, sure enough, they were! Above are the words to "Solidarity Forever" (SOLIDARISUUTTA AINA) as printed in Palkkaorjain Lauluja, published by the Workers Soc. Publishing Co., Duluth (MN) in 1925. The copy of the songbook consulted by us originally belonged to the late Victor Salo of Ashburnham (MA).

Kalenteri

CALIFORNIA

Feb. 12 - United Kaleva Lodge No. 21 membership meeting, 7:30 pm, Brotherhood Hall, 1970 Chestnut St, Berkeley.

FLORIDA

April 4-7 - FinnFest USA '91, Lake Worth. For more information, write: FinnFest USA '91, P. O. Box 1229, Lake Worth FL 33460.

MASSACHUSETTS

Jan. 26 - Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Music by Hi-Lites.

Jan. 27 - Finlandia Foundation Boston Chapter annual meeting, 3 pm, St. Paul's Evangelical Lutheran Church, Arlington. Program: Roy Helander on Finnish theater. - Dance, 3:30-6 pm, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Music by John Chambers & Friends. Scandinavian Couple Dance instruction, 3:00-3:30 pm. Sponsored by Revontulet.

Feb 1 - Knights of Kaleva Panun Maja No. 24 regular monthly meeting, 7:30 pm, Kaleva Koti, 107 Mechanic St, Fitchburg.

- Ladies of Kaleva monthly meeting, 7:30 pm, Kaleva Koti, Fitchburg.

MICHIGAN

Feb. 9 - Finnish-American Society of West Central Michigan program, 2 pm, Auditorium, Yankee Clipper Library, 2025 Leonard NE, Grand Rapids. Program to be announced.

MINNESOTA

Jan. 24 - Finnish Genealogy Group meeting, 7:00 pm, International Institute, 1694 Como Ave, St Paul. Program: "The Finnish Way To Do It", by Matti Korpinen.

Jan. 31 - Koivun Kaiku Kantele group in concert, 7:30 pm, Cedar Cultural Center, 416 Cedar ave south, Minneapolis.

Feb. 15 - Finnish-American Cultural Activities Inc. monthly meeting, 7:30 pm, International Institute, St. Paul. Program: Yvonne Lockwood on the history and traditions of Finnish woven rag rugs.

NEW YORK

Feb. 10 - Finnish Aid Society Imatra's annual meeting, 2 pm, Imatra Hall, 740-40th St, Brooklyn. Coffee afterwards. All members are asked to be present.

OREGON

Feb. 14 - The Finnish-American Historical Society of the West membership meeting, 7:30 pm, Nobel Lodge, 6225 N.E. Stanton, Portland.

PENNSYLVANIA

Jan. 29 - Recital by baritone Jorma Hynninen; accompanied by Ilmo Ranta on piano, 8 pm, Carnegie Music Hall, 440 Forbes Ave, Pittsburgh. Info: 412-622-3183.

RHODE ISLAND

Oct. 27 - March 10 - Exhibit: "Facets of the Jewel - Photographs of Roger Williams Park" by Marlene Wisuri-Aho, Museum of Natural History, Roger Williams Park, Providence. Museum hours: Tuesday-Friday, 10 am-4 pm; Saturday-Sunday, 11 am-4 pm.

All programs subject to change

Boston

order to decide on the location of the school, amongst other things, such as, what are the ages of the children, which day of the week would be suitable for going to school, and so on. They will not be able to plan the

school until enough information has been gathered about the student body.

The Finnish government will provide educational materials and other support. This would really be a very worthwhile ven-

ture and we urge everyone interested to please call either Sini at 508-829-4724 or Raila at 617-631-9328 or Liisa at 617-863-0030.

INTERNATIONAL BALL

The annual International Ball will be held on Saturday, February 16 at Park Plaza Hotel in Boston starting at 7 p.m. It celebrates diverse cultures and includes colorful performances, music, dancing and food from around the world.

Finlandia Foundation will host a food table there that will be put together by Pirjo Silen and Liisa Chanoff of Wayside Caterers Inc.

Ethnic or formal attire will be required to attend. Tickets are \$20 at the door or \$15 if ordered from the International Institute, 287 Commonwealth Ave, Boston MA 02115. Food and drink will cost extra.

NEW EDITOR

The current editor of the newsletter is retiring from her position with the January issue.

The new editor will be Rita Savolainen-Smith and the mailing will be done by Ritva Garutti. Good luck to them!

Salme S. Woodington

Sävele Syrjälä Scholarship Committee

of Finlandia Foundation - Boston, Inc.

announces the availability of a scholarship
for the academic school year 1991-92

This is available for a student of Finnish American heritage
studying in the fields of journalism and/or communications

Applications available from:

Mrs. Vera J. Smith
4 Meadowcroft Rd.
Winchester, MA 01890

To be completed and returned by March 15, 1991

ADVERTISING SPECIALTIES

LLOYD R. HANNULA

79 East Rd. • Box 500 • Westminster, MA 01473 • (508) 874-0629

Conneautin (Ohio) Suomalaisen Socialistiosaston Naisvoimisteluseura 1915.

Johtajana Richard Kangas. Yläriivi (vas.) Mrs. A. Moisio, Alma Kauppinen, Aini Kujala, Mari Humpi, Mari Raunio ja Mini Hytönen. Keskirivi (vas.) Hjertta Nyberg, Jenny Anderson, Impi Westerlund, tuntematon, Lempi Hautala, Tilda Nikula ja Hilda Kunelius. Alarivi (vas.) Mari Nikula, Tyne Kunelius, Richard Kangas ja Alma Kantola.

Kuva: Raivaajan kokoelmat

Professori Lynch Lääketiede 91-tapahtumassa: Tiedot syövästä mullistuneet

Tutkimustulokset ovat viime vuosina mullistaneet tiedot syövän periytymisen mekanismeista ja syöpään vaikuttavista geeneistä.

Yhdysvaltalaisen Creightonin yliopiston professori **Henry T. Lynchin** mukaan keuhko- ja eturauhassyöpä eivät periydy juuri lainkaan.

Rintasyöpä ja paksusuolensyöpä taas voivat periä, joskaan rintasyöpään ei viallisen geenin perinyt sairastu yhtä herkästi.

DNA-tutkimuksella voidaan selvittää syövälle altistavan geenin perineet syöpäpotilaan sukulaiset.

Jos toisen vanhemman geenin rinta- ja paksusuolensyöpäperheissä on viallinen, se riittää syövän riskiin. Mutta jos molempien vanhempien geenit ovat normaalit, on syövän syntymisen riski Lynchin mukaan tilastollisen harvinaisuuden tasoa.

Erikoistapauksia tietysti ovat esimerkiksi tupakoitsijat. Vanhetessa syövän riski myös

aina kasvaa.

Tietojen kehitys mahdollistaa lähivuosina myös uusien syöpälajien löytämisen ja hoidonkin. Jo nyt on ryhdytty kiinnittämään huomiota syöpäpotilaiden lähisukulaisten

ehkäisevään terveydenhoitoon.

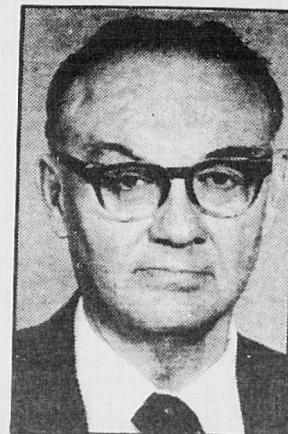
Lääketieteen taivaan alta

Professori Lynch oli äskettäin Helsingissä pidetyn kol-

mipäiväisessä Lääketiede 91 - tapahtuman pääalustaja. Tapahtumassa lääkäreiden kuultavana oli 700 luentoa ja 84 kurssia.

Kävijöitä Helsingin Messukeskuksessa oli jopa parikymmentä tuhatta. Määrä on komea siihen nähden, että 1.1. 1990 Suomessa oli 13,894 lääkäriä.

Messukeskuksen päähallis-

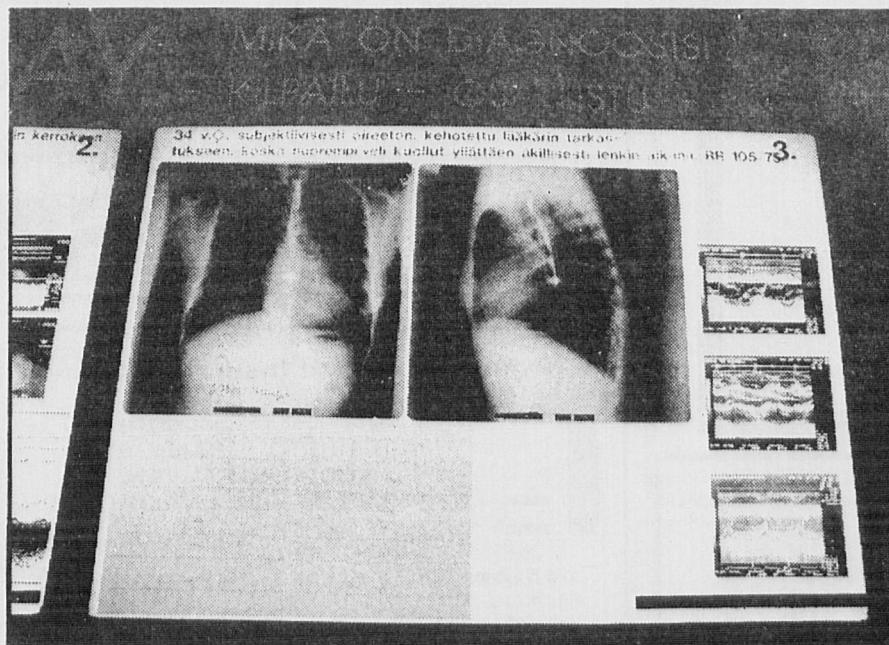

Henry T. Lynch

sa esillä olivat 178 lääkinnällisen tai liikilippaavan yrityksen palvelut. Markkinoilla on tohtorikamara viiltovetsistä mikroskooppeihin. Vuoden erikoisteema on lääketieteellinen teknologia.

Satojen asiantuntija-alustusten Lääketiede 91-tapahtumassa kävi myös poliitikkoja ja virkamiehiä. Päivien aikana kuultiin muunmuassa kansliapäällikkö Heikki S. von Hertzenia, puolustusministeri Ulpu Iivaria ja everstiluutnantti Sampo Ahtoa. Ministeri Eeva Kuuskoski-Vikatmaa puhui yhtenä päivänä, vaan hän ei ollutkaan maallikko vaan lääkäri.

(Demari)

Lääkäri saattoi leikkimielellä arvata Messukeskuksessa diagnoosia.

Tulevia tilaisuuksia

Tilkkutäkkien näyttely tammik. 16-toukok. 26, 1991 Gardner Heritage State Park Visitor's Center'ssä, 26 Lake St., Gardner, MA.

Näyttelyn keskipisteenä on työn alla oleva kaikkien Gardnerin etnisten ryhmien yhdessä kokoama tilkkutäkki. Suomalaiset ovat myös edustettuina. Vapaaehtoisuustyöläiset ovat tervetulleita auttamaan täkin kokoamisessa. Aikaisempaa ompelukokemusta ei vaadita.

Talviset aukioloajat ovat keskiviikosta lauantaihin klo 12:00-4:30 ip. Lisätietoja saa numerosta (508) 630-1497.

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, tammik. 26. p:nä klo 8-12 yöllä. Hi-Lites takaa tahdin. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

Kansantanhuryhmä Revontulet järjestää tanssit Saiman Puistossa sunnuntaina, tammik. 27. p:nä klo 3 - 6 iltapäivällä.

Ohjausta skandinaavisten paritanssien askelissa klo 3-3:30, tanssia klo 3:30-6:00. John Chambers & Friends huolehtii musiikista.

Kalevan Ritareilla ja Naisilla erilliset kuukausikokouksensa perjantaina, helmik. 1. p:nä klo 7:30 illalla Kaleva Kodissa, 107 Mechanic St., Fitchburg.

Burbankin sairaala tarjoaa vapaaehtoistyötä kaikille 14 vuotta täyttäneille tai sitä vanhemmille henkilöille.

Osanottajilla on tilaisuus oppia uutta, voida seurustella mielenkiintoisten ihmisten kanssa ja mikä parasta, saada henkilökohtaisesti kokea vapaaehtoistyön merkitys.

Lisätietoja saa ottamalla yhteyden sairaalan vapaaehtoispalveluun soittamalla numeroon 343-5458.

Fitchburg ja ympäristö

Arkkitehdin näkemys Rollstone Ledge osuustaloyhteisöstä.

Uutispaloja

Federaalinen verovirasto Internal Revenue Service (IRS) on ilmoittanut uusista aukioloajoistaan. Fitchburgin toimisto, mikä sijaitsee postitalossa, 881 Main St., on avoinna klo 9:00 aam. - keskipäivään ja klo 1:00 ip. - 4:00 ip. maanantaista torstaihin. Silloin voi noutaa kaavakkeita ja sinä aikana virkailijat tulevat vastaamaan pikku kysymyksiin.

Viimeisellä veronpalautuskaavakkeiden täyttöviikolla, huhtik. 8 - 12 päivinä toimisto on auki kaikkina viikonpäivinä.

Massachusettsin IRS:n pääkonttori, mikä sijaitsee Bostonin John Fitzgerald Kennedyn rakennuksessa, on auki maanantaista perjantaihin klo 8:30 aam. - 4:30 ip. välisenä aikana.

Apua saa myös näistä toll-free (maksuttomista) puhelinnumeroista: 1-800-829-1040 (yleistä informaatiota), 1-800-829-FORM (kaavakkeita/-julkiasuja) ja 1-800-829-4477 (palautustietoa).

Koska huhtik. 16. päivä on

virallinen juhlapäivä, viimeinen palautuspäivä on vasta huhtikuun 17. päivä.

Joulukuussa tiedotimme lukijoillemme Fitchburg Community Development Corporationin (CDC) Rollstone ja Bruce katujen kulmaukseen rakennuttamasta Rollstone Ledge osuustalohankkeesta. CDC etsii parhaillaan asukkaita 24 yksikön asuinyhteisöön, mikä koostuu yhden, kahden ja kolmen makuuhuoneen avarista asunnoista.

Osuustalohanke on uutta fitchburgilaisille, joskaan ei suomalaisille, sillä heidän aloittivat koko osuustaloidean New Yorkissa jo vuosisadan alussa.

Osuustaloasuminen on marnio ratkaisu niille, joilla ei ole oman talon osatamiseen tarvittavaa pääomaa. Ostamalla osakkeita, joiden hinnat vaihtelevat \$1.050:stä \$2.150:een pääsee osalliseksi taloyhtiöön ja samalla asukkaaksi.

Kaikista taloyhteisöä koskevista asioista päätetään yhteisesti.

Lisätietoja ja hakemuksia saa CDC:n toimisto, 8 Fair-

mount St. tai soittamalla numeroon 342-9561.

Wallace Civic Center'n halinto- ja toimihenkilöt kehottavat alueen liikkeitä auttamaan lähi-itään sotimaan lähetettyjen sotilaiden perheenjäseniä.

Kuwaitin kriisin aikana kaikkien siellä sotivien US sotilashenkilöiden perheenjäsenet saavat luistella ilmaiseksi Wallace Civic Center'ssä yleisinä aukioloaikoina. Sisään pääsee näyttämällä sotilashenkilökunnan perheenjäsenen henkilötodistusta.

Luisteluareenan Defazio Pro Shopista saa myös vuokrata luistimia ilmaiseksi.

Wallace Civic Center aikoo jatkaa ilmaisia luistelumahdollisuuksia niin kauan kuin Persianlahden kriisi jatkuu.

Heidän toivomuksenaan on, että muuta paikkakunnan liikkeitä auttaisivat sotilasperheitä samalla tavalla.

Yksityisiä voimavaroja sääädöstelevä osavaltion virasto Department of Public Utilities jatkaa seuraavalla sivulla

Kirkollisia

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radiohartaustaus Hyvät Uutiset lähetetään joka sunnuntaiaamu asemalta WEIM 1280 Fitchburg, klo 8:45 aam.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 aam. Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan väliaikaisena työntekijänä toimii Erkki Kivi vaimonsa Saara-Liisan kanssa, puh. 345-4264. Kotiosoite: 313 Elm St., 3. kerros, Fitchburg.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St. Lähetysseurakunta

Sunnuntaina klo 8:30 aam. radiohartaustaus New Life asemalta 1280 Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 aam. Pastori George L. Cory saarnaa. Klo 10:30 kahvi- ja mehutarjoilu. Klo 10:45 aam. pyhäkoulu kaikenikäisille.

Tiistaina klo 7:00 illalla aikuisten kuoroharjoitus ja viikkoillan hartaustilaisuus.

Messiah Luterilainen seurakunta

Sunnuntaina, tammik. 27. klo 9:00 Aikuisten raamattu luokka. Klo 9:15 Sunnuntai koulu. Klo 9:30 Korkeakoululaisten raamattu luokka. Klo 10:00 'Elders' rukous. Klo 10:30 Englanninkielinen jumalanpalvelus.

Tanssit Saiman Puistossa

Lauantaina tammik. 26. p:nä klo 8 - 12 yöllä

Hi-Lites soittaa

Kaikki tervetulleita! Finnish American Club of Saima

ROLLSTONE LEDGE

Fitchburg, Massachusetts

The area's first limited equity cooperative housing.
TWENTYFOUR SPACIOUS RESIDENCES
Developed in a private setting that provides great views of the city.

1 BEDROOM STUDIO \$425
LARGE 1 BEDROOM \$475
2 BEDROOM \$525
3 BEDROOM \$600-650

CALL FOR FURTHER INFORMATION.

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

JOYCE I. HANNULA CFP

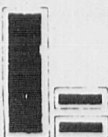
Personal Financial Planner

79 East Rd. P.O. Box 500
Westminster, MA 01473

874-0629 or 832-6368

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN

AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki

71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimäki
Kevin D. Nivala

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

ALICE & EUGENE HEIKKILÄ

TERVETULOA YSTÄVÄT

LUNENBURG
FORD ISUZU

Rte. 2A, Lunenburg 345-1011

NORTH END SUBARU MAZDA

Rte. 2A, Lunenburg 582-4911

HEIKKILÄ COUNTRY DEALERSHIPS

Suomi-koulu Massachusettsiin

Ollilauantai-aamupäivä Meyrinissä. Genèven kaupungin laidalla lähellä Ranskan ja Sveitsin rajaa. Genèven ruotsalaisen koulun ovesta pyrähti sisälle iloinen lapsijoukko: Sally, 12-vuotias tuli muuttaman mailin päästä Ranskan puolelta. Hieman kauempaa tulivat 10- ja 13-vuotiaat sisarukset Tidiane ja N'Diörel. Hetken kuluttua saapuivat 8-vuotias geneveläissyntyinen Oliver sekä 9-vuotias suomenruotsalainen Karen. Kun joukkoa vielä täydensivät norjalainen äiti 13- ja 15-vuotiaine poikineen, sekä sisarusparvi Elina, Aino ja Hannes, oli joukko koossa.

Mikä oli tämä tilaisuus, joka sai tuon innostuneen lapsijoukon joka lauantai saapumaan pitkänkin matkan takaa Meyriniin, pieneen koululuokkaan?

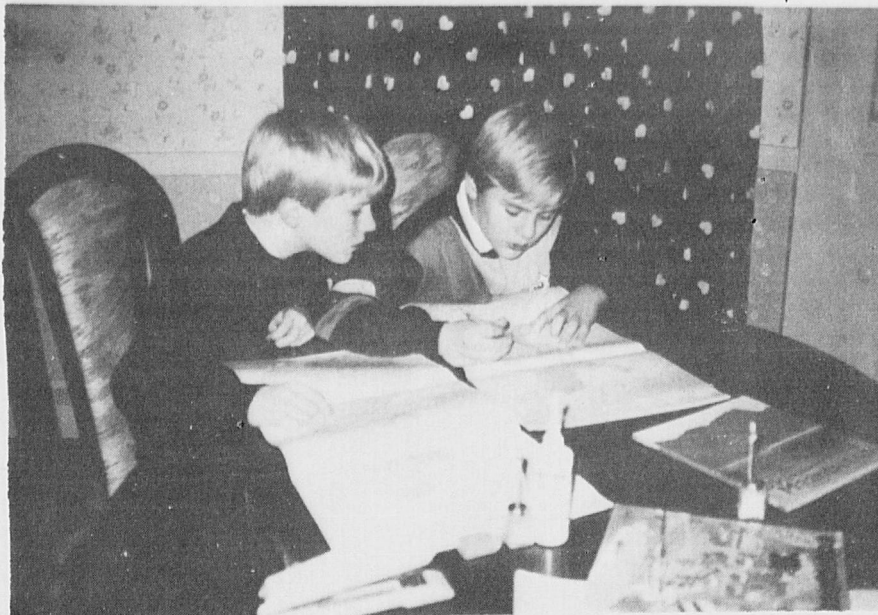
Mitä yhteistä oli näillä senegalilaisilla sisaruksilla, ranskalaisella teinitytöllä, sveitsiläisellä koulupojalla, ruotsinkielisillä veljeksillä ja maailmaa kiertäneen diplomaattiperheen lapsilla?

Vastaus molempiin on Suomi-koulu. Kaikki nämä lapset ja nuoret kokoontuivat joka lauantai tuttuun koululuokkaan opiskelmaan suomea, Suomen kulttuuria ja maantietoa. Useat lapsista olivat syntyneet Suomessa ja palaavat sinne takaisin muutaman vuoden kuluttua.

Näille oppilaille oli koulun opettajalla, Sini Harjumaalla, lukuisten innostavien pelien ja leikkien lisäksi omat kielioppikirjansa, joista tehtäviä tehtiin uskollisesti joka kerta.

Kuitenkin joukossa oli myös monta, joilla ulkomaalaisen isän rinnalla oli suomalaissyntyinen äiti, joka viisaana naisena halusi antaa myös oman äidinkielen perinnöksi lapsilleen.

Genèven koulussa oli neljä eri tasoista ryhmää, joissa pelien, leikkien, laulujen ja kerhomusten avulla opeteltiin suomen kieltä ja tapoja. Suomen maantieto oli myös sangen pidetty aihe joka ryhmässä. Koulun nuorin oli 6-vuotias, vanhin jo 15 täyttänyt nuorukainen.

Osa Geneven Suomi-koulun opetuksesta tapahtui opettajan omassa kodissa kuten ylläoleva kuva osoittaa.

Kuva: Sini Harjunmaa

Koulun innostavuutta kuvannee se, että opettajan omat pojat, silloin 13-vuotias Jouni ja 11-vuotias Ari, osallistuivat vapaaehtoisesti Suomi-koulun toimintaan kahdesa eri ryhmässä, eli kävivät täten Suomi-koulua kahdesti viikossa!

Edellä kuvailtu Genèven Suomi-koulu on yksi yli 80 koulusta, ympäri maailmaa. Suomi-kouluilla tarkoitetaan kouluja (kerhoja), joissa ulkomailla asuville suomalaislapsille annetaan täydentävää opetusta Suomi-tietouden lisäämiseksi ja suomen kielen tukemiseksi.

Opettaja/kirjoittaja Sini Harjunmaa puhumassa kouluhankkeesta Raivaajan toimitukselle.

Näihin kouluihin lapset koontuvat yleensä kerran viikossa pariin tunniksi kerrallaan. Lasten iän ja kiinnostuksen mukaan opetellaan suomalaisia lauluja, leikkejä ja pelejä, suomen kieltä sekä maantietoa.

Eri puolilla maailmaa lähes 2,800 lasta käy säännöllisesti Suomi-koulussa virkistymässä. Näillä lapsilla on täten edellytykset kasvaa kaksikieliseksi ja molempien vanhempiensa (tai isovanhempiensa) kulttuuritaustan tunteviksi, identiteitiltään vahvoiksi kansalaisiksi.

USA:ssa ja Kanadassa on Suomi-kouluja parisenkymmentä. Massachusettsissa, jossa suomalaisperäistä väestöä on yli 33,000, ei tähän mennessä ole ollut Suomi-koulua.

Koulun perustamisesta on kuitenkin jo keskusteltu paikallisten suomalaisjärjestöjen kanssa. Innokas opettajakin on valmiina odottamassa, sillä viime syksynä muutti Harjumaan perhe Genèvestä rauhalliseen Holdenin Worcesterin lähelle.

Tulevan koulun sijaintipaikka ei ole vielä selvillä, mutta jonkinlaista kaavailua on jo tehty. Pyrkimys on saada kaksi eri kokoontumispaikkaa,

toinen Bostonin suunnalla, toinen Worcester-Rutland-Fitchburg-suunnalta.

Parhaillaan on meneillä kartoitus, miltä alueilta oppilaita olisi tulossa. Tämän takia olisi

erittäin tärkeää, että Suomi-koulusta kiinnostuneet mahdollisimman pian ottaisivat yhteyttä Sini Harjumaahan.

Jos perheessäsi tai tuttavapiirissäsi on 4-15-vuotiaita lapsia, älä epäröi, vaan ilmoitaudu heti. Ei tarvitse osata suomea voidakseen liittyä Suomi-kouluun. Mitä tarvitaan, on suomalaiset vanhemmat tai isovanhemmat ja halu ja kiinnostus tutustua näiden isänmaahan, kieleen ja kulttuuriin.

Vuosi 1992 on ulkosuomalaisten juhluvuosi, sillä silloin vietetään Suomen itsenäisyyden 75-vuotisjuhla. Koko vuoden ajan on ulkosuomalaisille erilaisia tapahtumia Suomessa "Juuret Suomessa 1992" -projektin mukaan. Juhlistakaamme Suomen tulevaa juhluvuotta suomalla lapsillemme mahdollisuus tutustua tähän kaikkeen jo nyt, Suomi-koulussa.

Soita tai kirjoita:
Sini Harjunmaa
14 Damon Road
Holden, MA 01520
508 - 8294724

Finlandia Foundation Boston Chapter

ARLINGTON, MA - Finlandia Foundationin Bostonin jaoston tammikuinen kuukausikokous pidetään sunnuntaina, tammik. 27. p:nä klo 3 iltapäivällä Saint Paul Evangelical Lutheran kirkossa, 929 Concord Turnpike (Route 2).

Kaikille alueen suomalaisille tuttu järjestön oma jäsen Roy Helander tulee puhumaan suomalaisesta teatterista. Teatteri on kulttuurin monitoimimiehenä tunnetun Helanderin mielialhe.

Kokous on myös järjestön vuosikokous, missä luodaan

katsaus menneeseen toimintavuoteen ja valitaan uudet johtokunnan jäsenet.

Äänestettäväksi tulevat myös uudet toimintasäädöt, jotka lähetettiin jäsenille marraskuun uutislehtisen mukana. Äänestykseen voivat osallistua kaikki ne henkilöt, jotka ovat olleet jäsenenä vuoden tai sitä kauemmin.

Iltapäivän ohjelman aikana lapsille järjestetään Valentinin päivän aiheista askartelua.

Kahvitarjoilusta veloitetaan \$2.00 lahjoitus.

UUTISPALOJA ... jatkoa edelliseltä

ties (DPU) huolehtii siitä, että asiakkaat saavat oikeudnmukaisen kohtelun kaasua, sähköä, vettä ja puhelinpalvelua tarjoavilta yrityksiltä.

Marraskuun 15. ja maaliskuun 15. päivien välisenä aikana asiakkaan kaasu- ja sähköpalvelua ei voi katkaista, jos tämä kamppailee rahallisten vaikeuksien kanssa.

Jos joku perheenjäsen on vakavasti sairas ja asiakas pystyy antamaan todisteita rahallisista vaikeuksista, kaasua, sähköä tai puhelinyhteyttä ei voi katkaista.

Asiakkaan tulee lähettää firmalle sairaudesta kertova kirje joko lääkäriltä tai paikallisilta terveysviranomaisilta. Kirje ei saa olla seitsemää päivää vanhempi ja se tulee uusia kuukausittain.

Kroonista sairautta koskevat kirjeet tulee uusia joka kolmas kuukausi. Puhelinpalvelun suhteen kirjeen voi uusia vain kahdeksi lisäkuukaudeksi vuoden aikana.

Jos kaikki perheenjäsenet ovat 65-vuotiaita tai sitä vanhempia, palvelua ei voi katkaista ilman DPU:n lupaa.

DPU vaatii myös kaikkia palvelulaitoksia tarjoamaan alhaisempia taksoja vähävaraisille asiakkaille. Mikäli uskotte olevanne oikeutettuja alennettuihin taksoihin, soittakaa laskussanne olevaan numeroon asiaa tiedustellaksenne.

Lisätietoja saa kirjoittamalla DPU:lle osoitteella: Dept. of Public Utilities Consumer Division 100 Cambridge St., Boston, MA 02202.

Voitte myös soittaa toll-free (maksuttomaan) numeroon 1-800-392-6066.

EXPERIENCE THE DIFFERENCE HUHTALA OIL CO. MAIN STREET, EAST TEMPLETON

- LOCALLY OWNED
- OUR THIRD GENERATION
- 7 OIL DELIVERY TRUCKS
- 13 LICENSED TECHNICIANS
- 24 HOUR BURNER SERVICE
- 44 YEARS OF DEPENDABILITY
- AUTOMATIC OR CALL IN SERVICE
- NEW CUSTOMERS ALWAYS WELCOME

LOW COMPETITIVE PRICES
VOLUME DISCOUNTS

FUEL OIL
CASH ON DELIVERY
or within 10 Days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittioita uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Jenkkiuutiset innostavat suomalaisia lukiolaisia

Suomessa kokeillaan amerikkalaisen CNN-televisiokanavan lähettämien kansainvälisten uutisten käyttöä kouluopetuksessa. Kokeiluun osallistuu lukuvuoden ajan kahdeksan suomalaista lukiota. Euroopasta vain Suomi ja Tanska ovat mukana kokeilussa.

Helsingin Myllypuron lukion englantia A-kielenään lukevat toisluokkalaisten keskittyvät kuuntelemaan ja katselemaan luokassa pauhaavaa televisiota, johon englanninkielien opettaja Ulla-Maija Soila on syöttänyt uutiskasetin.

CNN-uutiskanavan päivittäinen nauha on HTV:n teknisten vaikeuksien takia tosin pari viikkoa myöhässä. Myllypuron lukiolaiset ovat kuunnelleet jenkkiuutisia syyslukukaudella vasta kolme kertaa.

Soila on etukäteen karsinut kasetista tylsimät aiheet, kuten presidentti George Bushin kongressipuheet. Ennen uutiskasetin pyörittämistä Soila jakaa oppilailleen tehtävät. Kukin kirjoittaa lyhyen englanninkielisen aineen pääuutisaiheesta eli Neuvostoliiton ruokapulasta. Ryhmissä keskustellaan myöhemmin uutisten mielenkiintoisimmista aiheista.

Viidentoista minuutin Newsroom tarjoaa aluksi laajan katsauksen Neuvostoliiton ruokapulaan. CNN:n toimitaja on itse paikan päällä.

Moskovasta siirrytään aurinkoiseen Kaliforniaan ja San Franciscon siirtolaislasten kouluun.

Uutisankkurit johdattelevat katsojat vauhdilla seuraamaan YK:n öljynhintakeskus-

CNN:n televisiokanavan räväkät uutisankkurit saivat suomalaisilta oppilailta erityisiä kehuja. Nauhojen huono laatu harmitti niin opettajia kuin oppilaita, vaikka uutisista muuten pidettiin.

teluja. Kissingerin haastattelusta pompataan Campusten aids-ongelmiin. Jenkkilän campuksilta löytyy vuosittain 500 uutta aids-tapausta.

Kamera rientää Syyriaan ja Liberiaan, josta päästään pian Alaskan valkopäämerikotkiin. Nasan rabottien kanssa vierailamme pari minuuttia punaisessa Marsissa. Uutisnauha päättyy New Yorkin maanlaiseen ja tupakanvastaisiin julisteisiin.

Myllypuron lukion rehtori Rauno Laakso istuu kuunteluoppilaana ja haluaa tietää, minkä arvosanan oppilaat antavat uutisten ymmärtämiselle, jos pisteitä saa antaa yhdestä kolmeen. Luokka antaa keskiarvoksi 1.5 pistettä.

Oppilaiden mielestä jenkkiuutiset tuovat vaihtelua kirjainteihin. Suosikkiaiheet olivat Mars ja campusten aids-ongelmat.

Englanninopettaja muistut-

taa, ettei tärkeintä ole ymmärtää uutisraporttia sanatakkasti, riittää kun tajuaa kokonaisuuden.

"Mäen ymmärtänyt nauhaa. Mitä uutisia ne on, jotka näytetään kaksi viikkoa jäljessä", tokaisee Osmo Ahvenlampi, Kaliforniassa lomailut.

"Mulle ei toi mongerrus paljoakaan auennut. Jenkkiuutiset on kyllä muuten hyvää vaihtelua oppitunteihin", sanoo Sami Kuvaja.

Ystävykset Pia Sven ja Päivi Korkeala ymmärsivät mielestään uutisraportin lähes kokonaan. Poliittiset aiheet tynäpäsivät koko luokkaa. Kasetin osittainen huono äänitys ärsytti niin opettajaa kuin op-

pilaita.

Jenkkiuutisten väitetylle mediamanipulaatiolle tytöt nauroivat.

"Kaikkihan on nykyisin jenkkikikamaa. Amerikkalaiset eloisat uutisankkurit on paljon parempia kuin suomalaiset jöröt. Lisää jenkkiuutisia tunnille", Pia ja Päivi vaativat.

Tyttöjen mielestä lukion englanninmaikka on suosittu opettaja, mutta ei ole maikan vika, että Suomen kouluissa ei opi puhumaan vieraita kieliä.

Nykypolvi puhuu hyvin englantia

Ulla-Maija Soilan mielestä jatkuu sivulla 16

Kone osti liki puolet saksalais-yhtiöstä

Kone on hankkinut omistukseensa 40 prosenttia saksalaisen liuportaiden valmistajan O&K Rolltreppenin osakekannasta. Kone- ja saksalaisyhtiö aikovat laajentaa yhteistyötään liukuportaiden valmistuksessa ja markkinoinnissa.

O&K Rolltreppenillä on liukuporrastehtaat Saksassa, Ranskassa ja Englannissa. Lisäksi yhtiöllä on rakenteilla tehdas Yhdysvaltoihin.

Vuodesta 1987 lähtien Kone on toiminut O&K Rolltreppenin pääasiallisena edustajana myyden, asentaen ja huoltaen sen valmistamia liukuportaita ja liukukäytäviä.

Lokakuussa yli 400 konkurssia

Tilastokeskuksen konkurssitiedotteen mukaan lokakuussa pantiin vireille yli 400 konkurssia, lähes kaksi kertaa enemmän kuin vuotta aiemmin. Konkurssseja oli lokakuun loppuun mennessä yhtä paljon kuin 80-luvun ennätysvuonna 1987.

Vuoden alusta lokakuun loppuun pantiin vireille 2,849 konkurssia, lähes neljänneksen enemmän kuin edellisen vuoden vastaavana aikana. Konkurssit ovat lisääntyneet varsinkin toukokuun jälkeen.

Konkurssien lisäys keskittyi Uudellemaalle, jossa tammi-lokakuussa konkurssseja oli lähes puolta enemmän kuin vuotta aiemmin.

Finnair ei lennä Israeliin

Finnair ei ole suomalaisten YK-joukkojen huoltolentoja lukuunottamatta lentänyt Israeliin sitten viime lokakuun. Myöskään Finnair-konserniin kuuluvat matkanjärjestäjät eivät järjestä seuramatkoja Israeliin, kerrotaan Finnairin tiedotusosastolta.

- Suosittelemme kaikille matkoja suunnitteleville ulkoasiainministeriön antamien ohjeiden noudattamista, todetaan Finnairista.

Vielä seuramatkoja Israeliin järjestävät matkatoimistot käyttävät Israelin lentoyhtiön El Alin palveluja. El Al lentää Suomesta Israeliin joka keskiviikko.

Myllypuron lukion toisluokkalaisten Pia Svenin (vas.) ja Päivi Korkealan mielestä jenkkiuutisia saisi olla oppitunneilla useammin, sillä mitä enemmän niitä kuuntelee, sitä enemmän niitä myös ymmärtää.

Suomen uutisia

Puoluejohtajat tivasivat talousohjelmia toisiltaan

Suurten puolueiden johtohahmot löivät äskettäisissä vaalipuheissa toisiaan talouspolitiikalla. Keskusta hämmästelä eduskunnan puhemies Kalevi Sorsan (sd) talousohjelmaa, sosiaalidemokraatit haastoivat muita talouskeskusteluun, ja kokoomus varoitteli punamullan vaaroista.

Ehdottaessaan talouspolitiikan eväiden vaihtamista Sorsa heitti "pitkän varjon koko sinipunaisen hallituskokeilun ylle," arvioi keskustan puheenjohtaja Esko Aho. Aho katsoi, että keskusta voi tukea monia Sorsan talousohjelman kohtia.

Sorsan kannanotto ei ole sivustakatsojan mielipide, olihan Sorsa sinipunayhteistyön ehkäpä keskeisin arkkitehti, Aho tuumi. Hän kyseli kuitenkin, oliko Sorsan ohjelma yksityisajattelua vai Sdp:n ehdotus seuraavan vaalikauden talouspoliittiseksi ohjelmaksi. Ahon tarkoittamassa linjapuheessa Sorsa vaati mm. hinta- ja kustannustason vakauttamista, veropohjan laajentamista, julkisten menojen kasvun selvää hidastamista, kilpailulainsäädännön terävöittämistä sekä päätösten tekoa energiapolitiikasta.

livari moitti keskustan ohjelmaa

Sdp:n puoluesihteerä Ulpu livari arvosteli keskustan äskettäin julkistetun vaaliohjelman talousosaa. livarin mielestä siinä on "tavanomaisia ylimalkaisuuksia".

"Keskusta esittää tavoilleen uskollisena suuren joukon menoeriä kertomatta lainkaan, miten ne rahoitetaan. Keskusta ei tunnu myöskään kantavan huolta siitä, miten kansallisvarallisuutta tuottavan vientiteollisuuden ja ulkomaankaupan toimintakyky turvataan.", livari ruoti.

livari valitti sosiaalidemokraattien tuntevan olonsa yksinäisiksi, kun mikään muu merkittävä puolue ei ole halunnut lähteä yksityiskohtaiseen talouskeskusteluun. livari odottaa erityisesti, että puolueet tarkastelisivat vaalitavoitteittensa soveltumista

talouden voimavaroihin.

Sdp:n poliittisen osaston päällikkö Matti Linnanahde neuvoi kokoomusta reivamaan politiikkaansa sosiaalisen oikeudenmukaisuuden suuntaan vielä nykyisen hallituksen loppukuukausina.

Linnanahde lainasi kokoomuksen varapuheenjohtaja Sirpa Pietikäisen määritelmää, jonka mukaan "ekososiaalinen markkinatalous" säilyttää luonnon elinkelpoisena ja edistää sosiaalisen oikeudenmukaisuuden toteutumista.

Näytöt sosiaalisuudesta ovat Linnanahden mielestä heikot: kokoomus on esimer-

kiksi ajanut veronkevennyksiä suurituloisille ja jarruttanut valtion asuntorahastoa, hän syytti.

Kivelä kauhisteli ruoan hintaa

Kokoomuksen puoluesihteerä Pekka Kivelä moitti Hel-singissä, että "punamulta syö edelleenkin pöydissämme". Punamultakaudella laiminlyötiin sekä elintarviketeollisuuden ja kaupan kilpailupolitiikka että maatalouden ylituotannon hallittu supistaminen. Sen vuoksi elintarvikkeet ovat Suomessa edelleenkin "koh-tuuttoman kalliita."

Kuusinuotio paloi hiilokselle parissa tunnissa.

Pirkkalasa poltettiin joulukuusia kansanjuhlassa

Pirkkalan keskustassa poltettiin loppiaispäivänä likemmäs sata joulukuusta ja muutama mäntykin yhteisellä nuotiolla. Jokainen kantoi kuusensa suoraan puiston laitaan. Pirkkalan nuorisosihteerä Rauno Pentti raapi tikkuja, jotta kuuset syttyivät. "Minä vain toteutin Anneli Alasen idean kansanjuhlasta. Hän oli nähnyt Hollannissa, kuinka joulukuuset kannetaan riemusaatossa nuotioon", Pentti sanoo. Alanen kuuluu Pirkkalan luontoväkeen, joka tuotui voivottelusta, millainen jäte joulukuusi on.

Suomen uutisia

Viron ulkoministeriön tiedottaja:

Presidentti Koiviston puhe oli kylmä suihku

Presidentti Mauno Koiviston viime viikon torstaina lausunto Baltian maista oli "selventävä ja yllättävä", sanoo Viron ulkoministeriön tiedotusjohtaja Mihkel Mutt lauantaina julkistamassaan tiedonannossa. Mutt pitää yllättävänä lausunnon antamisaikaa sekä sitä Koiviston arviota, ettei Baltiassa olisi sotilaallisen yhteentörmäyksen vaaraa.

Mutt luonnehtii presidentin lausuntoa "kylmäksi suihkuk-si", mutta toteaa: "Ymmärräme ne syyt, miksi Suomen hallitus ei ole voinut avoimesti tukea Viron itsenäisyyspyrkimysä."

Muttin mukaan virolaiset ovat usein esittäneet Suomelle "perusteettomia vaatimuksia". "Ei saa kuitenkaan unohtaa, että jokaisen maan hallituksen ensisijainen tehtävä on taata kansalaistensa etu."

Suomen politiikka "ei johdonmukaista"

Muttin mielestä ei ole perusteltua syyttää virolaisia siitä, etteivät nämä haluaisi neuvotella Moskovan kansa. "On tunnettu tosiasia, että Moskova ei sitä halua. Tuntuu siltä, että Baltian kohdalla Suomen ulkopolitiikka ei ole aivan johdonmukainen."

Koivisto sanoo aivan oikein, että ystävien täytyy olla lähellä ja vihollisten kaukana, Mutt toteaa ja jatkaa: "Suomi on lähin naapurimme."

Suomi on tehnyt Viron hyväksi kulttuurin, tiedonvälityksen ja talouden alalla "enemmän kuin kukaan muu", Mutt

sanoo. "Tuntemme Suomen kansan myötätunnon tavoitteitamme kohtaan ja toivomme, että myös Suomen virallinen kanta muuttuu myönteisemmäksi meitä kohtaan. Tuskin Suomen tasavalta on viimeinen, joka aikanaan tunnustaa itsenäisyytemme."

Virolaisenraali arvosteli Suomea

Neuvostoliiton asevoimien Virossa olevan kutsuntatoumiston päällikkö, kenraalimajuri Rein Pöder syytti Suomen hallitusta Baltian maiden jättämisestä oman onnensa nojaan.

Läntisistä uutisvälineistä saamiinsa tietoihin viitaten kenraali Pöder sanoi: "Varsinkin Suomen hallitus on kääntänyt meille selkänsä." Pöder on virolainen, ja hän on palvellut 30 vuotta Neuvostoliiton asevoimia.

Koivistot lykkäsivät lomaansa

Presidentti Mauno Koiviston ja rouva Tellervo Koiviston yksityinen lomamatka siirtyi Baltian tilanteen ja Persianlahden kriisin takia. Loman uudesta ajankohdasta ei ole päätetty.

Alunperin Suomen presidenttiparin piti suunnistaa Kanarian saarille viime viikonlopulla. Jo matkaa suunniteltaessa varauduttiin kuitenkin loman lykkäämiseen, jos esim. tilanne Persianlahdella kiristyy.

Marmorisia ja graniittisia hautakiviä

BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930
Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmityslaitteita, Nippa Wild-fire Campstones, saunakiukaita ja saunan tarpeita.
Nopea toimitus
Bruce Mfg. Inc. P.O.Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906) 827-3906
Jälleenmyyjiä halutaan

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa
liittääkää vanha osoite mukaan

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero _____

UUSI TILAUS _____ UUDISTUS _____

MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$20.00, 6kk \$13.00, 3kk \$9.00
Ulkomailla: 12kk \$24.00, 6kk \$17.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. (508) 343-3822

FINNEXPRESS

FINNTASTIC GROUP FLIGHTS
FINNAIR SCHEDULED SERVICE
WEEKLY DEPARTURES - WEEKLY RETURNS

LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM
NEW YORK \$398 - LOS ANGELES \$498
TORONTO \$725

RULES AVAILABLE UPON REQUEST

Money saving tax-free connections
from all other airports in North America
- Business or Pleasure -

ALL YOUR TRAVEL ANYWHERE IN THE WORLD

For reservations contact:

TRAVEL SERVICE

425 Madison Avenue, New York, N.Y. 10017
New address, same location

Telephones:
212-832-8989 or 800-677-6454
Puhumme suomea

Maailman tapahtumia

MAAILMAN ERI
PUOLILTA

Neste solminut yhteistyösopimuksen Afrikassa

Nesteen aurinko- ja tuulien energiajärjestelmiä kehittävä ja markkinoiva yksikkö Neste Advanced Power Systems (NAPS) on allekirjoittanut esisopimuksen yhteistyöstä englantilaisen aurinkosähköalan yrityksen Chloride Solarin kanssa.

Sopimuksen mukaan NAPS tulee vastaamaan Chloride Solarin myyntiverkoston suunnittelupalveluista, tavaratoimittuksista ja verkoston edelleen kehittämisestä.

Neuvostojoukot Latviassa

RIIKA, Latvia - Neuvostoliittolaisten sotajoukkojen sunnuntainen rynnäkkö Latviaan aiheutti viiden ihmisen kuoleman ja yhdeksän muun loukkaantumisen.

Latvian poliisiasemalle rynnänneet sotilaat pitivät rakennusta hallussaan yli kuusi tuntia. Alustavat tiedot eivät kertoneet, kokivatko sotilaat vastustusta, mutta kuolleiden joukossa oli kaksi poliisia.

Latvian parlamentti piti häätäistunnon sunnuntai-iltana ja Latvian televisioraportin mukaan kaikki maan poliisit määrättiin aseistumaan ja vartioimaan muita hallituksen rakennuksia.

Soaresille toinen virkakausi

Portugalin sosialistinen presidentti Mario Soares on valittu virkaan toiseksi viisivuotiskaudeksi äskettäin pidetyissä vaaleissa.

Soaresin, 66, pahin vastustaja likaiseksi käyneen vaalikampanjan aikana oli konservatiivisen pikkupuolueen CDS:n ehdokas Basilio Horta. Hänen äänisaaliinsa oli vain hiekan toistakymmentä prosenttia.

Kolmanneksi selvisi kovalinjaisen kommunistipuolueen ehdokas Carlos Carvalhas. Viime parlamenttivaaleissa puolet äänistä saanut keskustaoikeistolainen Portugalin sosialidemokraattinen puolue tuki Soaresin ehdokkuutta.

Äänestysprosentti oli noin 60 prosenttia.

Pohjoismaat vetosivat Gorbatshoviin

Pohjoismaiden pääministerit vetosivat tammik. 14. p:nä Neuvostoliiton presidenttiin Mihail Gorbatshoviin, että Neuvostoliiton viranomaiset ja asevoimat luopuisivat väkivallan käytöstä Liettuassa.

Pääministerit tähdensivät yhteisessä vetoamuksessaan päivää aikaisempien tapahtumien Liettuassa synnyttäneen syvää huolta Pohjoismaiden hallituksissa ja kansoissa.

"Haluamme kansojemme nimissä vedota Teihin, Herra Presidentti, että neuvostoliiton viranomaiset ja asevoimat luopuisivat enemmästä väkivallan käytöstä, todettiin Moskovassa luovutetussa vetoamuksessa.

Ratkaisu Baltian selkkaukseen voidaan pääministerien mielestä saavuttaa vain poliittisin keinoin. Siksi he vetosivat Gorbatshoviin ja Neuvostoliiton viranomaisiin, että nämä uudistaisivat toimet vuoropuhelun aikaansaamiseksi Liettuan, Latvian ja Viron hallitusten kanssa.

Vetoamuksen alla ovat Tans-

kan pääministerin Poul Schlüterin, Suomen pääministeri Harri Holkerin, Islannin pääministerin Steingrímur Hermannssonin, Norjan pääministeri Gro Harlem Brundtlandin ja Ruotsin pääministeri Ingvar

Carlssonin nimet.

Vetoamus luovutettiin Moskovassa Neuvostoliiton varaulkoministeri Vladimir Petrovskille. Luovuttajina olivat Pohjoismaiden Moskovan suurlähettiläät.

Norjassa uusi kuningas

OSLO, Norja - Norjan pitkäaikainen hallitsija, kuningas Olav, kuoli tammikuun 17. päivänä sydänkohtaukseen. Hän oli 87-vuotias ja maailman vanhin kuninkaallinen hallitsija.

Hänen seuraajansa kuningas Harald V astui virkaansa lauantaina, jolloin tuhannet kukin ja kynttilöin varustautuneet norjalaiset kokoontuivat kuninkaallisen palatsin ulkopuolelle suremaan kuningatarta Olavia.

Natsien vastustajana muistettu kuningas Olav oli pidetty hallitsija. Kansalaiset muistavat hänet "tavallisten ihmis-

ten" kuninkaana. Hän torjui kuninkaallisille kuuluvat etuoikeudet mm. lähettämällä lapsensa tavallisiin kouluihin yksityiskoulujen asemasta ja käyttämällä julkisia kulkuneuvoja 1970-luvun öljykriisivuosi.

"Kuningas Olav oli paras mahdollinen kuningas", kommentoi eräs vanhahko nainen poistuessaan kaupungintalolta, missä hän oli käynyt laittamassa nimensä surunvalittelukirjaan.

Kuningas Olavin isä oli tanskalainen prinssi ja Englannin kuningatar Victoria oli hänen iso-isoäitinsä.

JENKKI...
jatkoa sivulta 14

nykypolvi puhuu yllättävän hyvin englantia, vaikka moni jättää läksynsä lukematta.

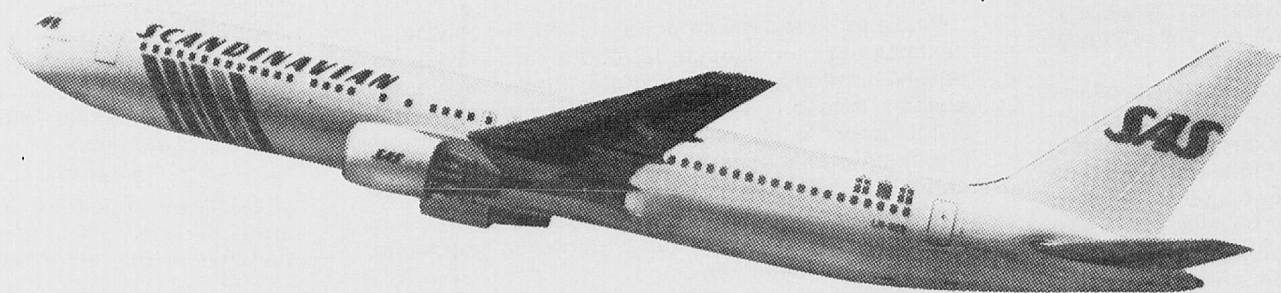
"CNN:n uutiset innostavat selvästi oppilaita, joten kokeilua pitää jatkaa ja kehittää."

Soilan mielestä yksinomaan koulujen käyttöön tarkoitettujen uutisnauhojen ei ole liian amerikkalaisia, vaan sopivan kansainvälisiä.

Valkealan lukion englanninkielen opettaja Reija Kujala ei ole kollegansa lailla yhtä vakuuttunut CNN:n uutisten kansainvälisyydestä. Hän on näyttänyt tähän mennessä lukion toisluokkalaisten 10 uutiskasettia.

"Nauhat ovat olleet melko vaikeita suurelle osalle luokkaa ja aivan liian vaikeita lukion ensiluokkalaisten Tasaisen huonolaatuiset nauhat pitäisi muuttaa Suomen oloihin sopiviksi. Se on vähän sama juttu, jos pyytäisi jenkkipäisiä kirjoittamaan Pertti Paasion elämäkerran", Kujala arvostelee.

Irma Stenbäck
(HS)

NEXT STOP, SCANDINAVIA

SAS flies non stop to Scandinavia from New York, Chicago, Los Angeles and Seattle and offers convenient connections to more cities throughout Scandinavia.

See your travel agent or call SAS, toll free, 1-800-221-2350.

Make your next stop Scandinavia, with SAS.

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES